ZPRAVODAJ
Týniště nad Orlicí

DIVADELNÍ SKUPINA TEMNO DOBÝVÁ MORAVU

Září 2014 | 53. ročník

DIVADELNÍ SKUPINA TEMNO DOBÝVÁ MORAVU

Hospodaření města k 30.6.2014

■ Rád bych vás seznámil se stavem financí našeho města v polovině roku. Příjmy se vyvíjejí pozitivně a jsou naplněny z 55,33 %. Běžné výdaje jsou čerpány na 41,52 %, kapitálové výdaje prozatím na 11,82 %. Rezerva města je ve výši 2 726 760 Kč.
V druhé polovině roku dojde k čerpání kapitálových výdajů tak, jak budou dokončovány naplánované investice. Město má zdravé finance a je bez dluhů. Všechny výdaje jsou pokryty příjmy. Stále proto platí, že stávající zastupitelstvo předá po říjnových volbách novému zastupitelstvu město fungující a bez dluhů.

Pavel Nadrchal, místostarosta

USNESENÍ
z 20. zasedání Zastupitelstva města Týniště nad Orlicí konaného dne 10.07.2014

A) Schvaluje:

■ 1. Smlouvu o dílo s vítězem výběrového řízení firmou Agrostav, a.s., Ústí nad Orlicí na odstranění AZC krytiny ze střechy KC Týniště nad Orlicí.
■ 2. Finanční výpomoc rodině padlého vojáka Libora Ligače v celkové výši 100 000 Kč.
■ 3. Finanční příspěvek na řešení havárie studny ve výši 30 000 Kč pro SK Křivice.
■ 4. Finanční příspěvek ve výši 5000 Kč na uspořádání hudebního festivalu v rámci DSO Poorlicko v Albrechticích nad Orlicí s názvem Rap - Air Summer Fly Night Fest.
■ 5.Finanční dar ve výši 3000 Kč na uspořádání Memoriálu Františka Vojtěcha – mezinárodní kynologická soutěž – pořadatel Krajská sekce kynologického klubu ČMMJ.
■ 6.Rozpočtová opatření č. 25 – 29/2014.

Ing. Jaroslav Matička
starosta

USNESENÍ č. 85
z jednání Rady města Týniště nad Orlicí konané dne 21.7. 2014

A) Schvaluje

■ 1.Smlouvu o právu provést stavbu ,, Přípojka VN 2.8 MW pro p.č. 1570/9 v k.ú. Týniště nad Orlicí“ uzavřenou mezi Městem Týniště nad Orlicí a Sedláček-Studio, s.r.o., přes p.č. 1569. p.č.1521/1 , část p.č. 1532/5, část p.č. 1556/3.
■ 2.Smlouvu o právu provést stavbu ,,Přípojka optického kabelu pro p.č.1570/9 v k.ú. Týniště nad Orlicí“ uzavřenou mezi Městem Týniště nad Orlicí a Sedláček-Studio, s.r.o., přes p.č. 1569.
■ 3.V příspěvkové organizaci Služby města Týniště nad Orlicí vyřazení nakladače UNO 180 a osobního automobilu Citroen Berlingo prodejem na základě znaleckého posudku, včetně převodu příjmů do investičního fondu organizace.
■ 4.Směrnici ,,Pokladna“ platnou od 22.7.2014.
■ 5.Participaci na finančních nákladech realizace protiplísňového nástřiku na komín v č.p. 904 ve výši 23 985 Kč (včetně DPH) pro SVJ Okružní 904.

B) Neschvaluje

■ 1. Finanční příspěvek pro nadační fond RAFAEL.

C) Bere na vědomí

■ 1. Zápis ze sportovní komise ze dne 25.6.2014.

D) Ukládá

■ 1. Starostovi města požádat MAS NAD ORLICÍ o doplnění podkladů o příspěvcích ostatních obcí v rámci MAS NAD ORLICÍ za rok 2013, 2014 včetně informace o dotovaných akcích v k.ú. Týniště nad Orlicí.
Termín: do 11.8.2014 Odpovídá: Ing. J. Matička
■ 2. Zařadit do jednání ZM finanční příspěvek ve výši 39 000 Kč na nákup zahradního traktoru AGS -102 pro SK Petrovice nad Orlicí.
Termín: příští ZM Odpovídá: Ing. J. Paštika
■ 3. Rada města projednala dopis od Ing. Ivana Ládra a ukládá starostovi města v této věci odpovědět.
Termín: do 31.7.2014 Odpovídá: Ing. J. Matička
■ 4. Starostovi města písemně informovat paní Ivetu Čonkovou ve věci neprodloužení nájmu bytové jednotky v č.p. 400 od 1.10.2014.
Termín: do 11.8.2014 Odpovídá: Ing. J. Matička
■ 5. Starostovi jednat ve věci uzavření nájemní smlouvy na objekt Dělnického domu včetně kina od 1.1.2015 s panem Ivo Nedvídkem.
Termín: do 11.8.2014 Odpovídá: Ing. J. Matička
■ 6. Pozvat na příští zasedání RM předsedu SK ve věci obsahu zápisu sportovní komise.
Termín: do 31.7.2014 Odpovídá: Ing. J. Matička

Ing. Jaroslav Matička **Pavel Nadrchal**
starosta **místostarosta**

USNESENÍ č. 86
z jednání Rady města Týniště nad Orlicí konané dne 11.8.2014

A) Schvaluje

■ 1.Uzavření nájemní smlouvy s Ivo Nedvídkem, 5. května 584, Borohrádek, IČ:45593434 na pozemek par. č. 117/2, jehož součástí je stavba občanského vybavení čp. 203 „Kino“ dále pozemek par. č. 117/1, jehož součástí je stavba občanského vybavení čp. 202 „Dělnický dům“ a pozemek par. č. 1063/1 o výměře 114 m² v k. ú. Týniště nad Orlicí za 419.000 Kč/rok od 01.01.2015.
■ 2.Finanční podporu MAS NAD ORLICÍ na rok 2014 ve výši 10 Kč/občan, na přípravu dotačního systému.
■ 3.Smlouvu o zřízení věcného břemene na elektro přípojku – Týniště nad Orlicí, U Dubu, chata Fusi, na pozemku obce 1728/1 a st. p. č. 1728/4.
■ 4.Smlouvu s firmou ASSA ABLOY Entrance Systems, spol. s r. o., na provádění pravidelné údržby a preventivních prohlídek motoricky ovládaných dveří na Poliklinice v Týništi nad Orlicí a Geriatrickém centru.
■ 5.Umístění veřejné telekomunikační sítě firmy COMA, s.r.o., v Týništi nad Orlicí, II etapa, za původně stanovených podmínek.
■ 6.Umístění nového sloupu VN na pozemku města p.č.1532/5 v k.ú. Týniště nad Orlicí. Následně bude uzavřena smlouva o právu provést stavbu a po vyhotovení GP uzavřeno věcné břemeno.
■ 7.Souhlas s rozšířením komunikace pro akci WAREHOUSE 101, Týniště nad Orlicí, po p.č.2284/1, 2284/5, 2284/4, v k.ú. Týniště nad Orlicí dle přiložené situace.
■ 8.Zrušení výběrového řízení za předpokladu, že i druhá vítězná firma výběrového řízení na opravu chodníků odstoupí od podpisu smlouvy. Rada města v takovém případě schvaluje postup zadání z ruky za předpokladu cen dosažených při výběrovém řízení.
■ 9. Prodloužení nájemní smlouvy p. ***.
■ 10. Prodloužení nájemní smlouvy p. ***.
■ 11. Mimořádnou závěrku příspěvkové organizace Městský bytový podnik Týniště nad Orlicí k 30.6.2014, včetně výsledku hospodaření – ztráty ve výši – 121 676,16 Kč dle vyhlášky č. 220/2013.
■ 12. Změnu současného vybírání nájemného a souvisejících výdajů v nájemních bytech města Týniště nad Orlicí. Bude zrušeno vybírání nájemného a souvisejících výdajů přes službu SIPO. Nájemné a související výdaje budou nájemníky hrazeny městu Týniště nad Orlicí bezhotovostním převodem nebo hotově v kanceláři města, popřípadě vkladem hotovosti na účet města č.20236571/0100.
■ 13. Odměnu pro ředitelku Geriatrického centra za první pololetí roku 2014.
■ 14. Pronájem části pozemku p.č. 692/1 v k.ú. Týniště nad Orlicí o výměře 15 m² pro p. Forejtka Bohuslava (pozemek pod garáží) za cenu 10 Kč/m².
■ 15. Pronájem části pozemku p.č. 578/1 v k.ú. Petrovice nad Orlicí o výměře 30 m² pro Myslivecké sdružení Petrovice nad Orlicí za cenu 10 Kč/m² od 1.1.2015 do 31.12.2024.
■ 16. Pronájem VoIP telefonii od firmy Coma, s.r.o., na období 36 měsíců, dle varianty 2. cenové nabídky, při využití internetové sítě od výše uvedené firmy za předpokladu zachování stávajících veřejných telefonních čísel (převod).

B) Neschvaluje

■ 1. Prodloužení nájemní smlouvy p. *** a ukládá vyzvat k okamžitému vyklízení bytu (nejpozději do 31.8.2014).

C) Bere na vědomí

■ 1. Protokoly o provedených veřejnosprávních kontrolách v Městském bytovém podniku Týniště nad Orlicí ze dne 24.04.2014 a 19.06.2014.

D) Ukládá

■ 1. Zařadit do jednání ZM prodej části pozemku pod zástavbou v k.ú. Rašovice, p.č.292/6., nacházejícího se pod částí budovy bez. č.p. - stodola přináležející k pozemku p.č. st. 23, po zhotovení GP za cenu 250 Kč/m².
Termín: Jednání ZM Odpovídá: Ing. Jan Paštika

Ing. Jaroslav Matička **Pavel Nadrchal**
starosta **místostarosta**

Tento dokument má pouze informativní charakter. Některé údaje jsou z dokumentu vypuštěny s ohledem na zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, v platném znění. Originál usnesení je k nahlédnutí v kanceláři tajemníka MěÚ Týniště nad Orlicí.

Je mi to jedno.Vážně?

Už mě za tu dobu psaní úvodníků trochu znáte. Stále se zabývám nějakými nešvary, které mi jednoduše vadí. Mám to v povaze, jsem nesmiřitelný rebel s věcmi proti selskému rozumu, s věcmi, o kterých všeobecně tvrdíme, že jsou proti přírodě. Často si, popravdě řečeno, ale připadám jako Don Quijote, protože, kde z důvodu lenosti a pohodlnosti není vůle něco změnit, tam se selský rozum nepoužívá. Nectností tohoto měsíce jsem si zvolil vyřčení věty "je mi to jedno", protože mě osobně tyto projevy naopak jedno nejsou. A nikdy nebudou. Každopádně se dá ona věta pojmout mnoha způsoby. Jenom mě jich hned napadlo určitě pět - je mi jedno, koho budu volit; je mi jedno, co se děje v zemích třetího světa; je mi jedno, jak vypadám, je mi jedno, s kým si píšeš na facebooku ... No a s tou poslední větičkou se mi vynořila myšlenka konečná - zamyslet se nad tím, jestli ti lidé, kteří tvrdí, že je jim názor či aktivita ostatních ukradený, tak trošičku nelžou. A vůbec nejlepší by byla pořádná diskuze na tohle téma. Ovšem na tomto místě pro ni není prostor.

A není to vlastně všechno tak trochu jinak? Není možné si to „je mi to jedno“ přeložit jako „jsem línej a nechce se mi to dělat“ nebo „nechce se mi přemýšlet“ či třeba „neumím to, ale nepřiznám to“. K tomu mám jeden nedávný zážitek, který mě nejdřív zarazil jako kůl do země, ale nakonec jsem jej díky svému optimismu a humornému pohledu na svět rozdýchal. Dělal jsem ve firmě úklid, likvidoval jsem nepotřebné věci. Běžná rutina. Bylo toho ale vcelku hodně, tak jsem požádal kolegu, zdali by mi nepomohl. A odpověď? Já tohle moc neumím. A tak to nedělej, to je jedno, že to tu zůstane. To bylo vážení na panáka. Nebo možná spíše na přesdržku. Pak se mi nedivte, že jsem rebel, který nesnáší líný lemply mající ale argument na cokoliv, jen aby se nějak obhájili.

Zpátky k tématu. Zkuste se vžít do situace, kterou všichni dobře známe. Jsme free a cool (sám sebe použitím těchto novodobých ustálených výrazů ujišťuji, jak jsem mladý a moderní frikulín) a v pohodě a celý svět je nám u (no víte kde). Každý z nás to určitě někdy poznal a ti, co mají sebevědomí velké jako hrášek, o tom alespoň sní. Je však tenhle stav vůbec dosažitelný? A je vlastně prospěšný nebo nám může spíš uškodit?

Znám kupu lidí, kteří často použijí - je mi jedno, co si o mě ostatní myslí, já mám vlastní názor a dělám si, co chci. Tahle věta zní na první pohled strašně skvěle a evidentně ji deklaruje člověk, který je sám se sebou spokojený. Ale na pohled druhý už to tak jednoznačné není. Ono totiž není možné žít zcela tak, aby nám okolí bylo úplně ukradené. Reakce ostatních lidí budou mít na náš život vždycky nějaký vliv, ať se nám to líbí nebo ne. Když naše "free" chování přesáhne meze, můžeme se za něj dostat klidně až do vězení. Ale nechoďme tak daleko do extrému. Naše chování může vyvolat hádku, někoho ztrapnit či učinit nešťastným. Tady končí hranice mezi tím, co nám ještě jedno být má a co už ne.

Vezměme si to ale i z druhé strany. Co když tuhle větu nevyřkne sebevědomý, ba až nadutý člověk, ale někdo, kdo se za ní schovává jako za hradbu a pouze se tváří, že se ho okolní svět nedotýká? Může to být třeba jen nešťastník toužící po obdivu, jak je vlastně dokonalý a bezstarostný.

Mám takový pocit, že pronést výše uvedenou větu je zhola nemožné. Nikdy nám totiž nemůže být úplně jedno, co si myslí ostatní, pokud tedy nejsme zvrácený sociopat, A nikomu to taky jedno není. Tedy, do jisté míry určitě. Pokud vám vynadá důchodce ve vlaku, že děláte hluk, za pět minut na to zapomenete - cizí člověk, bezvýznamná situace. Ale trpká poznámka člověka, na kterém vám záleží či kamaráda, ublíží a zasáhne i přesto, že máme hradbu z věty "mě je to fuk".

Ať se tváříme sebevíc drsně, názory jiných nám nikdy nebudou úplně jedno. Horší na tom je, že nám to většinou není nic platné. Navíc, když se ozveme, jsme v tu ránu nepřáteli pomalu celé galaxie. Jak s tím bojovat? Najít si zlatou střední cestu. Názory ostatních si brát k srdci, ale jen do jisté míry. Zároveň je umět střízlivě posoudit - co je ještě rozumná kritika a co už je jen a pouze úmyslně myšlená urážka s cílem ublížit a poškodit, nikoli jen projevit názor.

Tedy jak? Bude ta diskuze? Nojo vlastně, tady to nejde. Ptám se proto, že mě rozhodně není jedno, co si o tomto tématu myslíte. Záleží vám na názoru ostatních? Jsem přesvědčen, že určitě.

Libor Koldinský – šéfredaktor

Mateřské centrum RATOLEST
Komenského 106, 517 21 Týniště nad Orlicí
IČ: 26586746, http://ratolest.ic.cz

MATEŘSKÉ CENTRUM RATOLEST

- je občanské sdružení, které bylo založeno v roce 2002.

Cílem sdružení je dávat dětem od narození do předškolního věku možnost:

- objevovat svět v novém prostředí
- setkávat se s vrstevníky, poznávat se, učit se hrát s novými kamarády a zapojovat se do kolektivu v různých kroužcích (výtvarných, hudebních, sportovních, naučných, ...) rozvíjet svoje schopnosti

Také maminkám (rodičům) MC umožňuje:

- vytvořit si nová přátelství, vyměňovat si s ostatními své zkušenosti
- navzájem se inspirovat o možnostech využití volného času,
- ve večerních dílnách vyzkoušet své dovednosti při různých technikách tvoření.

MC Ratolest má svůj týdenní program, nabízí také další akce (patří mezi ně: Besedy s hosty (logopedie, homeopatie, rehabilitace, výchova dětí, znaková řeč pro batolata), Zahradní slavnosti, společné výlety a akce, pohádkové čtení a tvoření v Městské knihovně, velikonoční a vánoční akce pro děti a rodiče (vystoupení dětí a prezentace výrobků MC, ...).

MC RATOLEST VÁS ZVE NA DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ
A ZÁPIS DO kroužků, které pro vás chystáme!
1.-14.9. 2014

	DOPOLEDNE		ODPOLEDNE	
Po	9:30-12:00	HERNA	16:00-18:00	HERNA
Út	9:30-11:30	HERNA		
	10:00-10:45	ZNÁČEK		
St	9:30-12:00	HERNA	16:00-18:00	HERNA
Pá	9:30-12:00	HERNA		

DOPOLEDNE pro děti 0-5 let	ODPOLEDNE pro děti 3-10 let	VEČER PRO RODIČE
MIMINKA Dětský koutek pro nejmenší.	**BARVIČKY** malování, keramika, tvoření	**VEČERNÍ DÍLNY** **BESEDY**
ZNÁČEK Zpívání, cvičení, znakování a tancování pro nejmenší od 10 měsíců do 2 let. Besedy s odborníky.	**ANGLIČTINKA I., II.,III.** písničky, hry, malování	
ROLNIČKA Zpívání, básničky, tanečky, říkadla, rytmizace, pohádky, divadlo,čtení, tvoření.	**ZVONEČEK** zpívání, divadlo, hry	
TVOŘÍLCI Malování, tvoření, kuchtění, keramika,...	**FLÉTNIČKA I.,II.,III.** zpívání, hra na flétnu, hry	
KNIHOVNA 1x za měsíc	**ODPOLEDNÍ DÍLNY** **ZAHRADNÍ SLAVNOSTI**	
HERNA	**HERNA**	

Ceník:
Herna: 10,- (5,-)Kč, Kroužek: 25,- (20,-) Kč.
Při zakoupení permanentky: 10 lekcí 240,- (190,-) Kč.
Večerní dílny: od 20,- do 50,- Kč (dle materiálu).
Ceny uvedené v závorce jsou pro členy o.s. MC Ratolest. Členství 100,- dospělý, 20,- dítě.
Týdenní PROGRAM MC Ratolest na měsíc ZÁŘÍ bude upřesněn a vyvěšen!

DALŠÍ akce v ZÁŘÍ:

■ 4.9. (Čt) **Večerní DÍLNA pro rodiče,** od 20:00 h,
téma: fimo, náramky ... vyrábění k prodeji na akcích MC
11.9. (Pá) ODPOLEDNÍ TVOŘIVÁ DÍLNA pro celé rodiny, téma: KERAMIKA s lektorkou pí- S. Toucovou, od 15:30 do 19:00 hod.

■ **18.9. (Čt) Pohádkové čtení a tvoření** v Městské KNIHOVNĚ,
od 10:00 h (čtení, divadlo, malování, prezentace nových knih)

■ **18.9. (Čt) Večerní DÍLNA pro rodiče**, od 20:00, téma: inchové obrázky-dekorace

■ **20.9. (So) Oslavy výročí 100 let od povýšení Týniště n/O na město**
– prodej občerstvení a výrobků z večerních dílen

■ 21.9. (Ne) Týnišťské posvícení - prodej občerstvení a výrobků z večerních dílen

Činnost MC Ratolest podporuje město Týniště n. O. a Královehradecký kraj!
Děkujeme!

Kontakty výboru MC Ratolest:
J. Matušková 737740019, R. Pýchová 739203377,
H. Prokopová 777862483, M. Koubová 777 608 207

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Životní jubilea:

93 let	Eliška Thořová
85 let	Marie Kociánová
80 let	Marie Zilvarová
	Věra Krupková
	Jarmila Hubená
	Ján Török
	Božena Jandová
	Jaroslava Šimánová
	Alena Doležalová

Vítáme na svět:

Jakub Čtvrtečka
Kristýna Marková
Nela Bařinková
Matyáš Nemčok
Anna Marie Nováková
Maxmilián Čapek

Rozloučili jsme se:

Růžena Říhová	(92)
Josef Veselka	(82)
Jarmila Fűllová	(82)
Petr Eremenko	(50)
Jaroslav Plašil	(86)
Vlastimil Kolář	(71)

PODĚKOVÁNÍ

■ Na základě článku o rekonstrukci chodníků v květnovém Zpravodaji jsem panu místostarostovi P. Nadrchalovi napsala. V dopise jsem upozornila, že se nám stále neopravuje poničený chodník od našeho domu k obchodu. Pan Nadrchal zařídil ne opravu, ale celý nový chodník. Velice mu za to děkuji.

Hana Auerová

KULTURNÍ POZVÁNKY

DIVADLO

❖ Pátek 26.září, 20:00 hodin, sál hotelu Orlice
Den blbec
Premiéra komedie autora a režiséra Jindřicha Bartoše v podání herců divadelní skupiny U.F.O.
Není jednoduché se protloukat životem, když se vám do toho pletou tři andělé.
Vstupné: 100,-Kč

VÝSTAVY

❖ Neděle 28.září, 6:00 – 10:00 hodin, areál chovatelů Bobkárna
PTAČÍ TRH + trh králíků, holubů a drůbeže
Pořádá ČSCH Týniště nad Orlicí.

JINÉ AKCE

❖ Pondělí 1.září, 13:00 hodin, ZUŠ
Zahájení nového školního roku 2014/2015
Žáci si domluví rozvrh hodin u svých třídních učitelů.

❖ Sobota 6.září, 19:00 hodin, sál hotelu Orlice
Taneční kurz pro začátečníky
Zahajovací lekce. POZOR!!! Do sálu nebude vpuštěn nikdo bez společenského oděvu!
Pořádá Kulturní centrum města Týniště nad Orlicí.

❖ Neděle 14.září, 14:00 hodin, sál hotelu Orlice
Taneční odpoledne pro nejen dříve narozené
K poslechu a tanci hraje kapela Filipa Koláře.
Pořádá Kulturní centrum města Týniště nad Orlicí.

❖ Sobota 20.září, 10:00 hodin, městský park
Oslavy města ke 100.výročí povýšení Týniště nad Orlicí na město

Program:

10,00 - 10,05 Zahájení oslav
10,05 - 10,20 Mažoretky Týnky
10,20 - 12,00 1. Východočeská stabilní dechová hudba
12,30 - 13,00 Děti z MŠ
13,15 - 14,15 Black Buřiňos
14,15 - 14,45 Taneční vystoupení DDM
15,00 - 15,45 Carmina alta- muzikálové hity
15,45 - 16,00 Taneční vystoupení SMOT
16,30 - 17,45 Yvetta Blanarovičová s kapelou
18,15 - 19,45 MTB + Josef Zíma
20,15 - 02,00 Taneční zábava s kapelou Koplaho Band

Doprovodný program:
DDM Sluníčko ve spolupráci s Crossair.cz pořádá CROSS CUP, sportovní závod v netradičních disciplínách v několika věkových kategoriích pro děti i dospělé. Akce proběhne na hřišti za ZŠ. Pro soutěžící jsou připraveny medaile a zajímavé ceny. Startovné 10,-/50,-Kč.
Skákací hrad a obří nafukovací skluzavka, Simulátor nárazu, Ohňostroj.
Stánkový prodej a bohaté občerstvení..
Pořádá Kulturní centrum města Týniště nad Orlicí.

❖ Neděle 21.září, 14:00 hodin, městský park
Tradiční Týnišťské posvícení aneb loučení s létem
Program:

Koncert skupiny SEIFTIÚ
Koncert skupiny ELECTROPHONIX
Koncert dechového rockového orchestru RODEO

Doprovodný program:
Soutěžní odpoledne pro rodiče s dětmi s divadelní skupinou U.F.O.
Pořádá Kulturní centrum města Týniště nad Orlicí.

KULTURNÍ POZVÁNKY

❖ Neděle 28.září, 14:00 hodin, sál hotelu Orlice
Taneční odpoledne pro nejen dříve narozené
K poslechu a tanci hraje kapela Filipa Koláře.
Pořádá Kulturní centrum města Týniště nad Orlicí.

UPOZORNĚNÍ PRO ZÁJEMCE O VÝUKU V ZUŠ:

Noví zájemci o studium se mohou přihlásit na poslední volná místa do všech oborů školy - hudebního, tanečního, výtvarného a literárně dramatického.
Další informace lze získat v kanceláři školy, nebo na telefonních číslech:
775 188 450, 775 919 848, 494 371 513

ZÁŘÍ S KNIHOU

Září je devátým měsícem roku. Podle římského kalendáře to byl měsíc sedmý, proto byl nazván september; toto označení proniklo do většiny evropských jazyků. České slovo září se v lidovém podvědomí spojuje se slovem záře (zářit). Ve skutečnosti však pochází od slova „zařijen“ neboli malý říjen, anebo ze spojení „za řuje“ (za říje), souvisí tedy s dobou podzimní říje jelenů, která už může koncem měsíce začínat.

Září je také začátkem babího léta. Chladná rána se pomalu proměňují v příjemné teplé dny. Příroda zvolňuje své tempo a začíná se krášlit do pastelových barev. Příroda zraje.

I my se zklidňujeme. Opouštíme místa, která se nám stala dočasným letním domovem a ujíždíme do stereotypu všedních pracovních dnů. Nevadí, vždyť ještě dlouho budeme čerpat sílu z letního sluníčka, chladivé vody a teplých dešťů.

Září je začátkem nového školního roku. Maminky a tátové odvádějí malé děti do školky a školy. Z předškoláků se rázem stanou školáci, z malých žáčků vyrostou žáci a deváťáci se mění ve studenty. Přicházejí první starosti a nové povinnosti.

V knihovně máme několik knih, které obsahují v názvu slovo – září.
Pro dospělé čtenáře jsou to většinou společenské romány. Najde se však i několik titulů naučného zaměření.

❖ **Společenské romány:**
Birkner-Mahlerová, Frieda: Znovu září slunce
Pilcher, Rosamunde: Září
Németh, László: Vozy v září
Podešvová, Marie: Když slunce září
Janečková, Bronislava: Rok v dopisech – červenec, srpen, září, říjen, listopad, prosinec
...dopisy
1.září 1656 Jan Amos Komenský píše Jiřímu Filipu Härsdorfferovi
2.září 1914 Ludmila Hegenbartová píše Jindřichu Průchovi na frontu
3.září 1933 Jan Masaryk píše Jarmile Kröschové-Schürerové
4.září 1955 Pavel Eisner píše Jiřímu Ješovi
5.září 1881 Eliška Krásnohorská píše Karlu Mattušovi
6.září 1849 Adolf Pinkas píše Karlu Havlíčkovi
7.září 1846 Josef Václav Frič píše švagrovi Václavu Staňkovi
8.září 1715 Jakub Římař píše o odchodu z Káhiry do habešských misií
9.září 1946 Bohuslav Martinů píše rodině do Poličky

❖ **Naučná literatura:**
John, Miloslav: Září 1938: Role a postoje spojenců ČSR
Toufar, Pavel: Český rok na vsi a ve městě: Září – prosinec

❖ **Dětskému čtenáři můžeme nabídnout dvě zajímavé knihy:**
Lord, Gabrielle: Spiknutí 365 - Září
- devátý díl napínavého akčního seriálu
Braunová, Petra: Neuvěřitelné září: tajný deník Tomáše S.
- desetiletý Tomáš prožívá o prázdninách neuvěřitelné dobrodružství

... Ten den byl, jak by řekla babička, jako vymalovanej... Bylo nádherně. Tarzan rozhodl, že se půjdeme do lomu koupat. Ale aby to nebylo jen tak obyčejný koupání, pěkně nám ho, jak má ve zvyku, zkomplikoval. Jeho nápady jsou často drsný. Tarzan nás totiž všechny svázal.. Pěkně postupně, jednoho po druhém. Nejdříve ruce, potom nohy. Položil nás do stínu za stany jako housenky vedle sebe a oznámil, že se jde koupat. My můžeme taky. Že je jenom na nás, jak se z pout vyprostíme. Vyhraje ten, kdo se dostane do lomu první a samozřejmě nepozorovaně.
Naštěstí Jarka po chvíli úporného zápolení svlíkla pouta z rukou. Prvního osvobodila mne.
A já Martina. Jít přímou cestou k lomu byl nesmysl, tak jsme to vzali oklikou přes pole s pšenicí. Náhle jsme zaslechli šustot, pořád sílil a bylo to nepříjemný. Zírali jsme na sebe, to svištění jako by zrychlovalo. Cítil jsem, jak mě brní celý tělo, od konečků prstů až k srdci, který mě najednou, věřte nebo ne, studilo v hrudi. Šustot náhle ustal. Konečně jsme se mohli nadechnout. Když jsme se strnule posadili, vyděšeně jsme zjistili, že sedíme ...

Co k tomu dodat? Jestli vás zajímá, jak příběh pokračuje, přijďte si k nám knížku vypůjčit

Ahoj prázdniny! Krásný a ještě krásnější měsíc září!!

Josefína Hanzlová

VZPOMÍNKA

● Dne 12. září 2014 uplyne již pět roků, co nás navždy opustil můj manžel, tatínek, dědeček a pradědeček pan **Karel Tomáš**.

S velkou úctou a láskou vzpomínají

manželka Helena
a dcera s rodinou

Kdo jste ho znali a měli ho rádi, vzpomeňte s námi.

● Dne 11. září 2014 tomu bude již 5 let, co nás navždy opustil náš milovaný manžel, tatínek a dědeček pan **Petr Kofroň**.

S láskou v srdcích vzpomínají

Manželka Hana,
syn a dcera s rodinami

PODĚKOVÁNÍ

■ Chtěl bych touto cestou poděkovat za květinové dary a všem, kteří se přišli rozloučit na poslední cestě s paní Růženou Říhovou.

Josef Říha s rodinou

■ Děkuji touto cestou Sboru pro občanské záležitosti, Městskému úřadu za blahopřání a dárkový balíček, který mi předala paní Eva Šponarová k mým 80. narozeninám.

Vladimír Horák

■ Touto cestou děkujeme paní Matonohové a Šponarové ze Sboru pro občanské záležitosti za gratulaci, dárek a krásné květiny, které nám předaly při příležitosti naší zlaté svatby. Zároveň děkujeme kolektivu restaurace AVALON za přípravu oslavy a občerstvení.

Manželé Voborníkovi

Dům dětí a mládeže,
Týniště nad Orlicí, 725435732,
ddmslunicko@seznam.cz,
http://ddmslunicko.webnode.cz/

Ohlédnutí za letními tábory

Vesmírné dobrodružství

S dětmi jsme za šest dní navštívili pět zajímavých planet. První den jsme se připravovali na odlet. Přijel k nám i kosmonaut ve skafandru a předal nám mnoho užitečných informací. Každou planetu jsme prozkoumali a zažili na ní spousty zážitků. Na Želví planetě jsme se zúčastnili podivně pomalé olympiády, na Podvodnicko-vodnické planetě jsme se vydali do Třebechovic na koupaliště a na Vojenské planetě jsme okusili pevný řád a disciplínu, kde nám ale byla odměnou střelba ze zbraně domorodce. Poslední den jsme zdárně přistáli na Zemi, kde na nás čekali nedočkaví rodiče. Náš vesmírný tým se těší na další let!

Zita Forejtková

Zlatá horečka

Poslední červencový týden se vydala parta objevitelů na cestu do Nového Yorku, kde údajně vypukla Zlatá horečka. Během cesty navštívili ostrov Kousáků a museli získat heslo, aby se jim otevřely brány města. To se jim úspěšně podařilo. Ale cesta za zlatem byla opředena mnohým dobrodružstvím. Děti potkaly Šamany, se kterými přivolaly odpolední déšť šamanským tancem deště. Prožili jsme den s Kovboji na Divokém západu, naučili se točit lasem, luštit morseovku, vázat uzle a utkali se v divoké vodní přestřelce. Další den jsme prošli Indiánskou vesnicí a seznámili se s malou a velkou Shunkou. Nakonec jsme se dostali téměř k pokladu, ale čekala nás nejtěžší část cesty, získat povolení pro vstup na naleziště zlata. Nakonec jsme zvládli oběhat všechny úředníky a mohli jsme se vydat na cestu za zlatem. Rýžovali jsme, co nám síly stačily a jako odměnu jsme si odvezli každý pěkný kousek zlata. Už teď se těšíme na příští rok a nová dobrodružství, která na nás čekají.

Veronika Pokorná

Loupežnická cesta

Tábor rodičů a dětí začal netradičně, loupežnickým přepadením. Rodinky se musely loupežnicky vystrojit, zazpívat loupežnickou píseň a natrénovat maskování v přírodě. Během dalších dnů jsme si vyzkoušeli život mezi různými loupežníky. V táborové základně kousek od Jičína nemohl chybět Rumcajs, seznámili jsme se s Ronjou, dcerou loupežníka a nezapomněli ani na Lotranda. Každé dopoledne chodily děti s vedoucími na lesní výpravy a dospělí se věnovali rekreačnímu sportu s pestrou nabídkou činností. Odpoledne pak probíhaly tvořivé dílničky a velká společná loupežnická hra. Podvečery patřily drobným hrám, zpívání s kytarou a také večernímu programu dospělých. Naštěstí se sešli na táboře akční dospělí a skvělé děti a tak vládla celý týden loupežnická pohoda. Bohužel ten týden utekl hrozně rychle a nám se nezbývá těšit zase na příští rok.

Eva, Zita, Anča

Popletený rok

To je název tábora, který se konal od 2. do 9. srpna 2014 v obci Dlouhé Rzy, v rekreačním středisku Astra. A proč vlastně popletený? Ústředním tématem tábora byl totiž nesvár mezi čtyřmi ročními obdobími, která se neshodla, kdo z nich je vlastně nejlepší. Až tatíček rok musel zadat obdobím a jejich příslušným týmům řadu nelehkých úkolů, které musely během trvání tábora plnit. Každý den vládlo jedno z ročních období, proto děti zažily během vlády zimy například netradiční koulovanou, během podzimu tvorbu nejoriginálnějšího draka, v létě zase letní olympiádu a na jaře luštění velikonočních hádanek.Všechny týmy byly odlišeny barevnými tričky, o které účastníci a jejich vedoucí soutěžili na začátku tábora. V celotáborové hře nakonec zvítězilo Léto. V těsném závěsu byla Zima, třetí Jaro a na konec Podzim. Doufáme, že se dětem tábor líbil a že se příští rok zase všichni společně shledáme.

**Jana, Lenka, Markéta,
Marek, Filip a Tomáš.**

Volejbalové soustředění

Jako každý rok jsme uspořádali soustředění pro naše nejmenší volejbalistky, které přijely na tábor Modrá je dobrá. Každý den jsme se věnovali tréninkům, na které jsme pravidelně docházeli na stadion. Příprava na další minivolejbalovou sezónu probíhala 2x denně. Celým táborem nás provázely tóny známé písničky, protože nejen Žlutej pes ví, že Modrá je dobrá. Nechali jsme se inspirovat písní, a okusili modrou vodu, kdy jsme večer pokračovali v malování modré oblohy, kterou jsme vystavili ve Sluníčku. Polární lišky nás přivedly k senzačně modré volejbalové knížce. Ve čtvrtek jsme dostali ránu modrým přelivem a večer jsme to projeli s černým šerifem. Tradiční modrá večerní tombola potěšila všechny obdarované a v pátek jsme změřili síly v závěrečném turnaji.

Poslední týden o prázdninách proběhlo volejbalové soustředění i pro starší volejbalistky. Většinu času jsme trávili na stadionu. Nejstarší holky se začaly učit „šestkový volejbal“ a všechny přešly na modrý volejbal. Celé soustředění doplňovaly také hry. První turnaj už klepe na dveře.

**Marťa, Verča, Jana,
Anča a Eva**

NABÍDKA PRAVIDELNÝCH ZÁJMOVÝCH KROUŽKŮ PRO ŠKOLNÍ ROK 2014/2015

Vyberte si z naší nabídky pravidelných zájmových kroužků, kurzů a příležitostných akcí, které pořádáme každý měsíc.

Přihlášky do kroužků si můžete vyzvednout v DDM nebo stáhnout na našich stránkách a odevzdat během měsíce září v DDM. Pořadí odevzdaných přihlášek je rozhodující pro přijetí do kroužků, o který je velký zájem, a není možné přijmout všechny zájemce. Výjimkou mohou být sportovní, taneční a dramatické kroužky, kde při velkém počtu zájemců mohou být provedeny talentové zkoušky nebo mají přednost děti, které již kroužek navštěvovaly v minulém roce.

Zápisné můžete uhradit na celý rok nebo na 1. pololetí na náš účet **78-8971070227/0100**, s VARIABILNÍM SYMBOLEM, který je uvedený u každého kroužku v rozpise. KAŽDÝ KROUŽEK JE POTŘEBA ZAPLATIT ZVLÁŠŤ do konce října! Do kolonky pro příjemce uvést jméno dítěte, které bude daný kroužek navštěvovat!

Slevy: Na základě vyhlášky č. 74/2005 o Zájmovém vzdělávání a na základě vnitřní směrnice Domu dětí a mládeže Týniště nad Orlicí poskytujeme tyto slevy a platební úlevy:

a) Zápisné může být sníženo u dítěte, jehož zákonný zástupce doloží, že pobírá sociální příplatek (potvrzení o hmotné nouzi), nebo že dítě je v pěstounské péči.

b) Účastníkům, kteří se přihlásí více než do dvou zájmových činností, je snížen poplatek o 100 Kč za každý zájmový kroužek. Bližší informace na tel. čísle 725435731.

Zahájení činnosti kroužků nebo infoschůzky najdete rozepsány přímo u jednotlivých kroužků. V případě infoschůzek je možný přesun kroužku na jiný den podle možností vedoucího.

POZOR! Některé kroužky začínají již začátkem září. V některých je omezený počet míst.
První cena uvedená u kroužků je na pololetí, za lomítkem na celý rok (např. 550/1100 Kč).

PONDĚLÍ

❖ **12.00 – 14.30 ŠIKULKA I.**
VS 1401 Eva Jenčíková, Veronika Pokorná
Od 6. 10., cena 550/1100 Kč. Výtvarně tvořivé aktivity pro předškoláky, kreslení, lepení, stříhání, čtení, hry, malé dárečky a ozdoby, zaměřeno na rozvoj jemné motoriky a fantazie, odvod z MŠ město.

❖ **15.00 – 16.30 HOLČIČINKY**
VS 1402 Eva Jenčíková
Infoschůzka 29. 9. v 16 hod., cena 500/1000 Kč. Vaření, pečení, výtvarné techniky – Fimo, smaltování, decoupage, keramika, drobné dárky a dekorace, 2. - 5. tř.

❖ **16.30 – 18.00 HOLČIČINY**
VS 1403 Eva Jenčíková
Infoschůzka 29. 9. v 16 hod., cena 500/1000 Kč. Vaření, pečení, výtvarné techniky – Fimo, smaltování, decoupage, keramika, drobné dárky a dekorace, 5. - 9. tř.

❖ **15.00 STOLNÍ TENIS**
VS 1404 Mirek Kalous
Infoschůzka 29. 9. v DDM, cena 400/800 Kč. Základy hry, přátelská utkání, pro chlapce i děvčata od 4. tř. v herně v tělocvičně U Dubu.

❖ **17.00 - 18.30 ROSEGIRL´S II.**
VS 1405 Aneta Matoušová, Lenka Reslová
Infoschůzka pátek 12. 9. v 17.30 hod., cena 750/1500 K č. Pro 1. – 4. tř., taneční skupina, hry s hudbou, nácvik vystoupení, účast na soutěžích. 2x týdně.

❖ **16.00 FLÉTNIČKA I. a II.**
VS 1408 Martina Kumpoštová
Infoschůzka 29. 9., cena 400/800 Kč. Pro 1. - 5. třídu, příp. šikovné předškoláky. Základy hry na zobcovou flétnu, hudební nauka formou hry, písničky, zpívání. Nutnost vlastního nástroje. Rozdělení do skupin podle možností a časových dispozic.

❖ **16.00 – 18.00 DS POŠKOLÁCI II.**
VS 1423 Jana Bahníková
Od 29. 9., cena 500/1000 Kč. Základy dramatické výchovy, nacvičování velkého představení na závěrečné vystoupení, pro 5. - 9. tř.

❖ **16.00 NOTIČKA**
VS 1406 Jana Bahníková
Infoschůzka 22. 9., cena 500/1000 Kč. Zpívání, hry s rytmem, hudební nauka a hudebně pohybové hry, nacvičování dětského muzikálu, pro 1. – 6. tř. Den a čas kroužku dle domluvy na infoschůzce.

❖ **16.30 – 17.30 VRCHCÁBY**
VS 1445 Boris Khanbekyan
Od 6. 10., cena 400/800 Kč. Základy a herní strategie velmi oblíbené hry, přijďte se podívat na první schůzku!

❖ **16.30 – 18.30 ŠVADLENKY**
VS 1446 Zina Grigorjan
Infoschůzka 29. 9. v 17 hod., cena 500/1000 Kč. Základy šití v ruce i na šicím stroji, základy patchworku, háčkování, módní doplňky.

❖ **17.00 KEYBOARD**
VS 1429 Zdeňka Veselková
Infoschůzka 29. 9., cena 500/1000 Kč. Základy hry na elektrické klávesy, základy hudební nauky, doprovod písní, zpívání s klávesami, vystoupení, 1-3 děti v hodině (po dohodě), pro 1.- 9. tř., středoškoláci a dospěláci. Den a čas schůzek dle dohody!

❖ **17.00 SEBEOBRANA I.**
VS 1430
Roman Vanický, Zdeněk Kvasnička, Petr Urbánek, Miroslav Borovský
Infoschůzka 22. 9. v 17 hod., zahájení 6. 10., cena 400/800 Kč. Velké řádění v malé tělocvičně DDM, základy sebeobrany, pro 1. – 5. tř.

❖ **17.00 - 19.00 ROSEGIRL´S IV.**
VS 1407 Lenka Volková
Infoschůzka pátek 12. 9. v 17.30 hod., cena 750/1500 Kč. Pro 7. tř. – 9. tř, taneční skupina, nácvik vystoupení. 2x týdně.

❖ **17.00 MATEMATICUS**
VS 1447 Jiří Linhart
Infoschůzka 22. 9., cena 400/800 Kč. Doučování a procvičování pro zmatené počtáře.

❖ **17.30 PROGRAMOVÁNÍ**
VS 1448 Jiří Linhart
Infoschůzka 22. 9., cena 400/800 Kč. Základy programování v programu Jawa, možnost individuálního přístupu podle zkušeností.

17.30 WEBOVKY RAZ, DVA
VS 1449 Jiří Linhart
Infoschůzka 22. 9., cena 400/800 Kč. Základy programování v HTML, jednoduchá i složitější tvorba webových stránek.
Od 6. tř. po dospěláky.

ÚTERÝ

❖ **13.00 – 14.30 PIDIVOLEJBAL**
VS 1410 Eva Jenčíková, Veronika Pokorná
Od 10. 9. na stadionu, od října v těl. DDM, cena 500/1000 Kč. Všeobecná sportovní průprava se zaměřením na míčové hry (přehazovaná, vybíjená, základy volejbalu). Pro dívky 1. – 2. tř., 2x týdně.

❖ **14.45 – 17.00 KRÁLIČÍ HOP**
VS 1450 Veronika Pokorná
Infoschůzka 23. 9. v 16 hod., cena 600/1200 Kč. Skvělé spojení sportu a přátelství mezi dětmi a jejich králičími kamarády. Od 1. třídy.

❖ **15.00 – 17.00 MINIVOLEJBAL**
VS 1411 Eva Jenčíková
Od 3. 9. na stadionu, od října v těl. ZŠ, cena 500/1000 Kč. Přehazovaná, vybíjená, základy volejbalu, turnaje, hry, soutěže, pro dívky 3.- 5. tř.

❖ **15.00 – 17.00 VOLEJBAL**
VS 1412 Eva Jenčíková
Od 3. 9. na stadionu, od října v tělocvičně ZŠ, cena 500/1000 Kč. Základy a rozvoj volejbalových dovedností, turnaje, hry, pro dívky 6. – 9. tř.

❖ **15.00 – 16.50 ROSEGIRL´S III.**
VS 1413 Eliška Vohnoutová, Klára Stolínová
Infoschůzka 12. 9., v 17.30 hod., cena 750/1500 Kč.
Pro 5. – 9. tř., taneční skupina, hry s hudbou, nácvik vystoupení, účast na soutěžích, 2x týdně.

❖ **16.30 – 18.30 MALÝ ŘEZBÁŘ**
VS 1451 Boris Khanbekyan
Infoschůzka 23. 9., cena 500/1000 Kč. Práce se dřevem a řezbářským náčiním pod vedením zručného řezbáře.
Pro 2. – 9. tř. Nákup vlastního řezbářského náčiní podle doporučení na infoschůzce.

❖ **16.30 – 18.00 FRANCOUZŠTINA I.**
VS 1452 Zina Grigorjan
Infoschůzka 23. 9. v 18 hod., cena 450/900 Kč. Pro 6. – 9. tř. Základní slovíčka, gramatika, konverzace, zajímavosti z Francie.

❖ **17.00 – 18.30 ROSEGIRL´S I.**
VS 1415 Lenka Volková
Infoschůzka 22. 9., v 17.30 hod., cena 750/1500 Kč. Předškoláci – 1. tř, taneční přípravka, hry s hudbou, nácvik vystoupení, účast na soutěžích, 2x týdně. Jen pokračující z loňska ÚT.

❖ **17.30 – 19.00 NOVINÁŘSKÁ KAŇKA**
VS 1453 Veronika Pokorná, Dominika Vondráčková
Infoschůzka 23. 9., cena 300/600 Kč. Chceš si zkusit psát články do novin? Teď máš šanci, naše sluníčková redakce Kaňka potřebuje novináře, přijď a zapoj se mezi nás! Stačí mít chuť do psaní, nějaké nápady a dobrou náladu. Pro 3. – 9. tř.

❖ **17.30 – 19.00 TVOŘENÍČKO**
VS 1416 Eva Jenčíková
Od 14. 10., podvečerní tvoření pro děti s rodiči, jednoduché i náročnější projekty, protože máte 4 ruce.
Cena 250/500 Kč + materiál, nebo 40 Kč /jednotlivá dílna + materiál. Vždy 2. a 4. úterý v měsíci.

❖ **17.30 – 20.00 PEDIG**
VS 1454 Eva Jenčíková
Od 7. 10., podvečerní pletení z přírodního materiálu. Základy košíkářské techniky, osnovy, opletek třemi, další vzory, barvený materiál, banánové listy, kukuřičný provázek, mořská tráva, velké koše, košíky s uchem, tácy a mnohé další. Cena 250/500 Kč + materiál, nebo 40 Kč/jednotlivá dílna + materiál. Vždy 1. a 3. úterý v měsíci.

STŘEDA

❖ **13.00 – 14.30 DUBÍNEK**
VS 1436 Veronika Pokorná
Od 7. 10., cena 350/700 Kč. Máte rádi přírodu? Tak pojďte s námi poznávat a objevovat krajinu. Hrajeme hry, tvoříme, jezdíme na výlety a učíme se poznávat přírodu a život v ní. Pro 1. – 4. tř.

❖ **14.00 – 16.00 FIMO**
VS 1455 Eva Jenčíková
Od 8. 10., cena 500/1000 Kč. Pro 4. – 9. tř. Pravidelné setkávání nad polymerovou hmotou, ze které se dá doslova čarovat. Základní techniky a další vychytávky při výrobě originálních šperků a dalších doplňků.

❖ **14.00 – 16.00 KREATIVKA**
VS 1419 Hana Šimánová
Od 1. 10., cena 500/1000 Kč. Kreativní tvoření - batika, keramika, bytové doplňky, 6. – 9. tř., 1x za 14 dní.

❖ **15.00 – 17.00 CIGI CIGI CAG**
VS 1420 Dana Černohousová
Od 18. 9., cena 750/1500 Kč. Taneční choreografie a tanec, vystoupení, 1. tř. – SŠ v tělocvičně ZŠ. 2x týdně.

❖ **15.00 – 17.00 GEOCACHING**
VS 1456 Veronika Pokorná
Infoschůzka 24. 9., cena 400/800 Kč. Od 2. tř., 1x za 14 dní. Hra plná záhad a tajemství, pojď s námi objevovat ukryté poklady. Možná tě překvapí, kde všude se dají najít.

❖ **15.00 – 17.00 TURISŤÁK**
VS 1457 Veronika Pokorná
Infoschůzka 24. 9., cena 400/800 Kč. Pro 2. – 6. tř. Kroužek zaměřený na pohyb v přírodě, tábornické a zálesácké dovednosti, výlety a dobrodružství.

❖ **16.00 KYTARA**
VS 1421 Jana Kalousová
Infoschůzka 24. 9., cena 400/800 Kč. Základy hry na kytaru, akordy, rytmus, písničky k táboráku, pro začátečníky i mírně pokročilé.

❖ **16.00 – 18.00 KERAMIKA**
VS 1422 Žaneta Brendlová
Od 8. 10., cena 500/1000 Kč. Kreativní tvoření – keramika (modelování, pláty, točení na kruhu) + dárečky a dekorace, 1. – 9. tř., 1x za 14 dní.

❖ **16.00 – 18.00 DS POŠKOLÁCI I.**
VS 1423 Jana Bahníková
Od 1. 10., cena 500/1000Kč, pro 1. - 4. tř. Základy dramatické výchovy, nacvičování velkého představení na závěrečné vystoupení.

❖ **16.00 – 18.00 DESKOVKY**
VS 1441 Eva Jenčíková
Od 1. 10., cena 300/600 Kč paušál nebo 30 Kč za večer. Od 4. třídy, mladší děti pouze s doprovodem. Pravidelné hraní deskovek. Rozvoj logiky, spolupráce, taktiky a herních možností. Vítáme i středoškoláky a dospěláky.

❖ **16.30 – 17.30 ŠACHY**
VS 1442 Boris Khanbekyan
Od 1. 10., cena 300/600 Kč, pro 1. – 9. tř. Základy hry, strategie pro začátečníky i pokročilé.

❖ **16.30 – 18.00 RUŠTINA**
VS 1443 Zina Grigorjan
Infoschůzka 24. 9. v 17 hod. Základy pro děti 6. – 9. tř. i dospělé. Možnost případného doučování. Přijďte se přesvědčit, že azbuka není nic složitého.

❖ **17.00 RYBÁŘI**
VS 1414 Zdeněk Chaloupka
Infoschůzka 24. 9., cena 500/1000 Kč. Pro začátečníky a pokročilé, možnost získání rybářské povolenky, od 4. – 9. tř.

❖ **17.00 JUGUETEO**
VS 1418 Lea Vondroušová, Lenka Látová, Veronika Pokorná
Infoschůzka 24. 9. cena 400/800 Kč. Hravé odpoledne zaměřené na rozvoj spolupráce, logiky a fantazie. Pro aktivní děti 1. – 5. tř.

❖ **17.00 SEBEOBRANA II.**
VS 1431 Roman Vanický, Zdeněk Kvasnička, Petr Urbánek
Infoschůzka 22. 9. v 17 hod., zahájení 1. 10., cena 400/800 Kč, pro 6. – 9. tř. + SŠ. Bojové sporty, posilování, základy sebeobrany.

❖ **18.00 – 19.45 DOMINION KLUB**
VS 1444 Eva Jenčíková
Od 1. 10., 1x za 14 dní. Cena 150/300 Kč paušál nebo 30 Kč za večer. Pro začátečníky i pokročilé. Dominion je velmi variabilní karetní hra, kterou si oblíbili děti i dospělí. Samozřejmě ji všechny zájemce naučíme.

❖ **16.00 – 18.00 THE SWAG**
VS 1432 Lenka Reslová
Infoschůzka 19. 9., v 17. 00 hod., cena 750/1500 Kč. Taneční skupina, hip hop, R´n B, účast na soutěžích, tanec pro radost, pro 5.-9. tř. a SŠ 2x týdně.

ČTVRTEK

❖ **12.00 – 14.30 PIDIDIVY**
VS 1433 Veronika Pokorná, Jana Bahníková
Od 2. 10., cena 550/1100 Kč. Pro děti od 4 let, divadelní přípravka – zpívání, hudebně-pohybové hry, dramatizace písniček, pohádek a básniček, nacvičování vystoupení, spolupráce, udržení pozornosti. Odvod z MŠ město.

❖ **13.00 - 14.30 ORIGAMI GAME**
VS 1434 Eva Jenčíková
Od 3. 10., cena 600 Kč. Pro 1. - 5. tř., práce s papírem, pečlivost, přesnost, origami zvířata a jednoduché skládanky, postupně další papírové modely + seznámení s deskovými hrami, které rozvíjejí logiku, paměť, strategii, pomáhají se soustředěním a pozorností.

❖ **15.00 - 16.30 MINISPORTOVKY**
VS 1435 Jana Kalousová
Od 2. 10., cena 300/600 Kč. Pro 1. - 3. tř., v říjnu odvod z družiny, hravé sportovní odpoledne v tělocvičně DDM a v přírodě.

❖ **15.00 – 16.30**
PIDIVOLEJBAL+MINIVOLEJBAL I.
Eva Jenčíková, Veronika Pokorná
viz úterý

❖ **15.00 – 16.50 ROSEGIRL´S III.**
Eliška Vohnoutová, Klára Stolínová
viz úterý

❖ **16.30 – 18.30 MODELÁŘI**
VS 1458 Boris Khanbekyan
Infoschůzka 25. 9. v 17 hod. Cena 600/1200 Kč. Pro 2. – 9. tř. Výroba dřevěných modelů aut, staveb, letadel i na elektrický pohon.

❖ **17.00 ANGLIČTINA I.**
VS 1427 Hana Šimánová
Infoschůzka 25. 9., cena 400/800 Kč. Hravá angličtina s obrázky, písničkami a pohádkami, pro 2. – 4. tř.

❖ **17.00 ANGLIČTINA II.**
VS 1428 Kateřina Rulfová
Infoschůzka 25. 9., cena 400/800 Kč. Hravá angličtina, doučování, pro 5. – 6. tř.

17.00 POČÍTAČE
VS 1437 Filip Šrámek
Infoschůzka 25. 9., cena 400/800 Kč. Výuka práce na PC a hry na PC po síti i na internetu, pro 1. – 9. tř.

17.00 KLUB XY
VS 1438 Eva Jenčíková a kol.
Infoschůzka ve čtvrtek 19. 9., cena 100/200 Kč. Čas schůzek podle dohody. Pro zájemce od 6. tř., aktivní odpoledne mezi kamarády, vlastní spoluúčast na tvorbě programu, spolupráce s ostatními.

❖ **17.00 – 18.00 ROSEGIRL´S I.**
Lenka Volková
viz úterý

PÁTEK

❖ **14.30 – 16.30 MINIVOLEJBAL II.**
VOLEJBAL Eva Jenčíková,
Anna Jenčíková
viz úterý

❖ **15.00 – 16.50 ROSEGIRL´S II.**
Aneta Matoušová, Lenka Reslová
viz pondělí

❖ **17.30 ROSEGIRL´S I., II., III., IV.**
Infoschůzka 12. 9. pro všechny Rosegirl´s najednou, rozdělení podle věku a schopností, jednotlivé skupiny mají své termíny v nabídce.

❖ **16.30 – 17.30 ATLETIKA I.**
VS 14401
Od 30. 8., cena 400/800 Kč. Pro 1. – 3 tř., atletická abeceda, všeobecná sportovní průprava, účast na závodech, soutěže, hry.
V září na stadionu, od října v tělocvičně ZŠ.

❖ **17.30 – 19.00 ATLETIKA II.**
VS 1440 Katka Kuklová
Od 30. 8., cena 400/800 Kč. Pro 4. – 6. tř., všeobecná sportovní průprava, atletické disciplíny, účast na závodech. V září na stadionu, od října v tělocvičně ZŠ.

❖ **17.30 – 19.30 ROSEGIRL´S IV.**
Lenka Volková
viz pondělí

❖ **19.00 – 20.00 CIGI CIGI CAG**
Dana Černohousová
viz středa

NEDĚLE

❖ **17.00 – 19.00 KLUB IPP**
(instruktoři, praktikanti, pomocníci)
Eva Jenčíková
Infoschůzka 7. 9., 1x za 14 dní nebo dle dohody. Pro aktivní lidičky od 8. tř., kteří se chtějí podílet na přípravě akcí pro mladší i starší kamarády, pomáhat při akcích DDM, jezdit na víkendovky a letní tábory.

PRO MLÁDEŽ A DOSPĚLÉ

❖ **KURZY VÝTVARNÝCH TECHNIK - OTEVŘENÉ DÍLNY**
Každé úterý v měsíci (17.30 - 20.00) si k nám můžete přijít vyzkoušet výtvarné techniky podle aktuální nabídky (PEDIG, FIMO, ENCAUSTIKA, DECOUPAGE, PŘÍRODNÍ DEKORACE aj.). Tyto dílny jsou vhodné pro druhý stupeň, mládež a dospělé, mladší děti pouze v doprovodu dospělého. Cena 40 Kč + materiál. Lektorka Eva Jenčíková.

❖ **KLUB IPP**
(instruktoři, praktikanti, pomocníci)
Infoschůzka v neděli 7. 9. v 17.00 hod. Pro aktivní lidičky od 8. tř., kteří se chtějí podílet na přípravě akcí pro mladší i starší kamarády, pomáhat při akcích DDM, jezdit na víkendovky a letní tábory.

❖ **KLUB XY**
Infoschůzka ve čtvrtek 19. 9. v 17.00 hod., čas schůzek podle dohody. Pro zájemce od 6. tř., aktivní odpoledne mezi kamarády, výzvy, hry, bojovky, překvapení, vlastní spoluúčast na tvorbě programu, spolupráce s ostatními.

❖ **HERNÍ KLUB POHODA**
Moderní společenské hry neboli zkráceně „deskovky“ jsou tu nejen pro děti, ale především pro mládež a hravé dospělé. Děti do 10 let pouze s doprovodem. Každou středu 16.00 – 18.00 hod. pro veřejnost, vstupné 20 Kč. Vždy 1x za 14 dní pokračujeme až do 20 hod. v DOMINION KLUBU, kde lze hrát i jiné hry.

❖ **KURZY ANGLIČTINY**
Začátečníci, mírně pokročilí i pokročilí, info: PaeDr. Dana Černohousová, tel: 777016858.

❖ **KURZ FRANCOUZŠTINY**
Začátečníci, infoschůzka v úterý 23. 9. v 18 hod. v DDM.

❖ **KERAMIKA pro dospělé**
1x měsíčně podvečerní tvoření pro zamazané ruce. Pracujete podle vlastních návrhů nebo se necháte inspirovat.
Poprvé ve středu 1. 10. od 17 hod. Cena 90 Kč. Lektorka Hana Šimánová.

❖ **JÓGA**
Infoschůzka v úterý 16. 9. v 18 hod. Pro mládež a dospělé, lektor Jan Čipčala, tel.: 607010482.

❖ **GOOD LUCK GYM**
Čtvrtek a neděle. Sebeobrana a bojové sporty pro mládež a dospělé. Informace Zdeněk Kvasnička tel.: 737761149.

ZÁŘÍ VE SLUNÍČKU

❖ **Pondělí 1. 9.**
INFO SLUNÍČKO
- DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ
7.30 – 15 hod.
Ráno před školou a od 10 hodin ve Sluníčku se můžete stavit pro přihlášky, informovat se na kroužky a na naše akce. K dispozici budou přihlášky, nabídka kroužků. Můžete si přijít stáhnout fotky z táborů na vaše přenosné zařízení a podívat se na naše TÁBOROVÉ LÉTO.

❖ **Neděle 21. 9.**
POSVÍCENÍ
SE SLUNÍČKEM
od 14 hod.
Na náměstí, na zahradě a ve Sluníčku se, v rámci posvícenské akce KC, můžete potkat s pohádkovými táborovými postavičkami a užít si s nimi sluníčkové odpoledne.

❖ **27. – 29. 9.**
POTÁBOROVKA OPOLES VESHOR
Vzpomínkový víkend na naše letní sluníčkové tábory plný her, kamarádů, pohody a výletu s překvapením.

Eva Jenčíková

ZPRÁVA O ČINNOSTI MĚSTSKÉ POLICIE - ČERVENEC 2014

■ **Dne 2.7. 2014 v 17:30 hod.** byla městská policie požádána operačním důstojníkem Policie ČR o prověření oznámení z linky 158, kdy v Týništi nad Orlicí měla skupinka dětí z viaduktu nad železniční tratí směr Choceň házet kameny na projíždějící vlak. Strážníkem byli na uvedeném místě přistiženi dva chlapci mladší 15 let. Další dva chlapci utekli při příjezdu hlídky městské policie. Přistižené osoby byly ztotožněny a věc byla předána k dalším opatřením Policii ČR.

■ **Dne 4.7. 2014 v 12:00 hod.** bylo městskou policií přijato oznámení, že na kruhovém objezdu na silnici č. I/11 u prodejny PENNY došlo ze strany neznámého pachatele k znečištění komunikace vysypaným nákladem – pískem. Provedenými opatřeními bylo strážníkem zjištěno cílové místo zmíněného nákladu a posléze zajištěno bezodkladné odklizení původcem znečištění.

■ **Dne 4.7. 2014 v 22:45 hod.** na základě žádosti o součinnost bylo strážníkem prověřováno oznámení z linky 158, kdy oznamovatel nacházející se v Týništi nad Orlicí u prodejny COOP v ul. T.G. Masaryka měl být fyzicky napaden družkou. Na místě bylo zjištěno, že obě zúčastněné osoby jsou pod vlivem alkoholu. Situace byla uklidněna a oznamovatel poučen, že ve věci se jedná o tzv. návrhový přestupek spáchaný mezi osobami blízkými, který bude projednán až po podání jeho „návrhu na projednání“ u Komise k projednávání přestupků ve lhůtě 3 měsíců.

■ **Dne 8.7. 2014 v 21:29 hod.** prostřednictvím linky 156 bylo přijato oznámení, že na sídlišti U Dubu v blízkosti restaurace „Na Severu“ volně pobíhá pes plemene zlatý retrívr. Pes byl strážníkem odchycen a umístěn do záchytných kotců. Dle známky na obojku byla ztotožněna osoba chovatelky, které byl pes následující den předán, a věc byla vyřešena uložením blokové pokuty.

■ **Dne 9.7. 2014 v 00:17 hod.** bylo městkou policií přijato telefonické oznámení, že v Týništi nad Orlicí se na Mírovém náměstí nachází nějací nerozvážní lidé se dvěma koňmi, kteří po náměstí vozí hosty Műrphys baru a v souvislosti s tímto dochází k rušení nočního klidu. Uvedený druh „zábavy“ byl strážníkem ukončen, přítomní jezdci byli ztotožněni a vyzváni k odstranění znečištění chodníku před barem, kde byly výkaly koní. Za dohledu strážníka byl chodník uklizen.

■ **Dne 10.7. 2014 v 19:50 hod.** bylo přijato oznámení o probíhajícím fyzickém napadení mezi dvěma muži na dvoře domu v ulici T.G. Masaryka. Situace byla na místě strážníkem uklidněna, provedeno nezbytné šetření, událost zaevidována a po řádném zadokumentování bude věc jakožto přestupek proti občanskému soužití oznámena Komisi k projednávání přestupků Města Týniště nad Orlicí.

■ **Dne 12.7. 2014 v 19:16 hod.** bylo přijato telefonické oznámení zaměstnance Českých drah, že ze svého stanoviště na nádraží ČD Týniště nad Orlicí, které nemůže opustit, pozoruje osobu, která se chová velice podivně a stále jde v kolejišti od vodárenské věže po trati vedoucí do Borohrádku. Při tomto oznámení zdůraznil obavu z možného smrtelného úrazu, či pokusu o sebevraždu. Strážníkem byl v kolejišti v ulici Smetanova zastižen mladík, který zabloudil a chůzí po kolejišti si chtěl zajistit bezpečné nalezení směru na Kostelec nad Orlicí. Mladík byl vykázán z obvodu dráhy a byl mu ukázán požadovaný směr.

■ **Dne 18.7. 2014 v 19:20 hod.** bylo přijato telefonické oznámení, že v ulici V Sítinách jde silně zakrvácený, pravděpodobně pobodaný muž. Na místě bylo strážníkem zjištěno, že zmíněný muž odmítl jakoukoliv nabízenou pomoc občanů a utekl do lesního porostu tzv. Stávku. Společně s Policií ČR, která se na místo dostavila na základě oznámení jiného občana, bylo provedeno společné pátrání. Muž byl po 45 minutách vypátrán, přičemž následujícím prověřováním bylo zjištěno, že krvácející poranění na ruce si způsobil sám o rozbitou výplň okna v rámci partnerské hádky.

■ **Dne 22.7. 2014 v 12:25 hod.** bylo přijato oznámení, že na prostranství před nádražím ČD leží podnapilý muž. Strážníkem bylo na místě zjištěno, že na chodníku zde leží podnapilý, pomočený muž, který budí pohoršení kolemjdoucích osob. Muž byl převezen do místa bydliště, následující den po vystřízlivění pachatele byl přestupek vyřešen uložením blokové pokuty.

Martin Štěpánek, velitel MP

ČESKOBRATRSKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ

Když viděl zástupy, bylo mu jich líto, protože byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře.

Matouš 9,36

Ježíšovi je zástupů lidí kolem něho líto. To je jeho vidění lidí a světa, v němž žijeme. Ježíš není žalostným stavem světa rozhořčen, ale pohnut k soucitu.

Když dnes vidíme lidi kolem sebe, jako by se nám draly před oči nejrůznější překážky. Vidíme, co si lidé dokážou kolem sebe nadrobit, za co všechno mohou, jak jsou povrchní či lhostejní. Kritizovat by se dalo kdeco. Ježíš naproti tomu vidí, že lidé nemají dost sil a že na svých cestách padají. Hledí na stejné lidi – tehdy jako my dnes. Avšak vidí zřejmě o kus dál.

Někdy se my lidé tváříme sebejistě – proč by nás měl někdo litovat? Ale možná to je jen maska. Ježíš nedá na první pohled, nedá se odradit maskou, kterou si člověk nasazuje. On na nás lidech vidí naši obnaženost, zranitelnost. Když se odvážíme spolu s Ježíšem podívat dál do člověka, možná zapomeneme na svou skepsi nad tím, jací jsou ti druzí, a poznáme, že potřebují něco víc než naše soudy. Snad poznáme, že i když se často lidé tváří, jako že je víra nebo Bůh vůbec nezajímá, tak v hloubi duše hledají. Něco jim schází. Jestliže se potkají s naším soucitem, třeba se otevřou a budou ochotni slyšet evangelium. Je to vždy zázrak, když se to tak podaří. Když se člověk otevře, přizná před druhým svou vnitřní skleslost - to chce kus odvahy.

Proměňuj naše vidění světa a lidí kolem nás, Bože. Prosíme, dávej své církvi něco z důvěry, kterou měl Ježíš, tvůj syn a náš Pán. Amen.

Píseň:

1. Jeden Pán, jedna víra, jeden křest pojí nás, tvoříme jedno tělo, slyšíme Kristův hlas: Otče, ať jsou jedno, jak ty ve mně, ať jsou světlem světa, solí země.

2. Pomáhej, Duchu lásky, odpouštět a jít vstříc, pomáhej, Duchu pravdy, poznávat stále víc, že je Kristus jeden, nerozdělen, že je hlavou církve a my tělem.

3. Církev tvá, ať se stane domovem lidem všem, místem, kde jsme si blízcí v Ježíši, bratru svém, kde se svátek lásky stále světí, kde se sdílí všechny Boží děti.

Píseň Jeden Pán, jedna víra, č. 678 z Dodatku k Evangelickému zpěvníku (nápěv P. Eben, text J. Hrdlička)

Srdečně zveme na bohoslužby v září (modlitebna ČCE, ul. V. Opatrného 58):

14.9. - 10.30 h, bohoslužby s nedělní školou,
od 16 h Zpívání rodin s dětmi
28.9. - 10.30 h, bohoslužby s nedělní školou

Více informací o sborovém životě najdete na vývěsce před modlitebnou nebo na http://trebechovice.evangnet.cz/.

Jaroslav Matuška

PAMÁTNÉ STROMY PODORLICKA

Seriál o památných stromech vstoupil do své poslední čtvrtiny s trochu pozměněným názvem. Ano, z podhůří se přesuneme výše a porozhlédneme se po našich nejbližších horách.

Kdo zrovna nevyhledává známá turistická střediska a vyhlášené lokality Orlických hor a naopak rád objevuje místa opačného charakteru, pak by měl do svého cestovního deníku zařadit Uhřínov pod Deštnou a jeho okolí. První, co z dálky prozrazuje přítomnost horské vsi v jinak málo obydlené krajině, je barokní báň věže kostela. Kamenná stavba z r. 1755 je zasvěcena sv. Vavřinci a je zařazena mezi kulturní památky České republiky. Kostel má novou střechu, vyspravenou omítku a na přilehlém hřbitově je rovněž znát pravidelná péče. Jenže v takto dobrém stavu bychom pravděpodobně zdejší svatostánek nenašli, nebýt občanského sdružení Kostel v Uhřínově. Jenom díky úsilí a nadšení několika lidí, kterým se podařilo sehnat potřebné peníze, do kostela nezatéká a náletové dřeviny již dále nenarušují statiku celého objektu. Velkým přáním do budoucna je ještě obnova nástěnných maleb v interiéru. Není od věci poznamenat, že první uhřínovský kostelík byl dřevěný, podobný tomu, jaký dodnes stojí v Liberku u Rychnova nad Kněžnou.

Lípy v Uhřínově od sebe odděluje silnice

Při pohledu od kostela směrem ke vsi nemůžeme přehlédnout tři mohutné lípy velkolisté. Jsou to vpravdě veteráni. Lípa s pořadovým číslem 1 má kmen rozpadlý na dva samostatné celky, zcela bez dřevní hmoty, pouze s obvodovým pletivem. Lípa č. 2 působí nejzdravějším dojmem, ale stejně musela být prořezána kvůli odlehčení, aby se nerozlámala. Její základní rozměry jsou 610 cm v obvodu a výška 20 m. Třetímu stromu s obvodem kmene 740 cm byla před časem po odlomení hlavní větve koruna odstraněna úplně. Nyní je tato šestimetrová lípa celá obrostlá výhony.

Pozvánka do Uhřínova pod Deštnou by nebyla úplná, kdyby tu nezaznělo jméno středověké vesničky Villa Nova (Nová Ves). Celkem již známý skanzen byl založen před dvaadvaceti lety jako středisko experimentální archeologie s cílem zkoumat a zároveň přiblížit životní podmínky v době kolonizace tohoto kraje ve 14. století.

Text a foto: Adam Prokeš

V kostele sv. Vavřince se také pořádají kulturní akce

Nechte si hýčkat Vaše tělo i duši

MASÁŽE
v Týništi nad Orlicí

Indická masáž hlavy proti stresu a migrénám : 50 - 200,-Kč

Aromaterapeutická ruční masáž celých zad :
30 minut - 170,- Kč
50 minut - 300,- Kč

Masáže s lávovými kameny
v kombinaci s ruční masáží a odstranění spoušťových bodů, které jsou původcem bolestí krku, šíje a hlavy:
30 minut - 200,- Kč
60 minut - 400,- Kč

60 minut masáže zad s indickou masáží hlavy proti bolestem a stresu k dokonalému uvolnění s pomocí lávových kamenů – 550,-Kč

90 minut masáže zad s indickou masáží hlavy proti bolestem a stresu k dokonalému uvolnění s pomocí lávových kamenů – 750,-Kč

Výhodné zakoupení permanentky minimálně na 5 masáží :
získáváte 1 masáž navíc ZDARMA

informujte se - **VZP Vám Vaši masáž proplatí**

V případě Vašeho zájmu se prosím objednávejte na telefonu **728 513 002**
nebo **v Kosmetickém salonu *OLGA*,** Čapkova 803, Týniště n.O. (naproti Policii)

Kurzy anglického jazyka

pro začátečníky (Z), velmi mírně pokročilé VMP, mírně pokročilé MP, konverzační KK

zahájení:	poslední týden v září 2014
místo konání:	DDM Týniště n.O.
rozsah:	60 hodin (30 týdnů)
pondělí	16,15 – 17,45 VMP
čtvrtek	17,30 – 19,00MP
pondělí	17,50 – 18,50 KK

cena: 2.650,-

přihlášky telefonicky:**777 016 858**
nebo e-mail: **dana.cernohousova@tiscali.cz**

32. CYKLORALLYE JURÁŠKA 2014
SOBOTA 6. ZÁŘÍ 2014

Pořadatel: **MĚSTO TÝNIŠTĚ NAD ORLICÍ**
Prezence: **7.15 - 7.45 hod**
Start: **8.00 hod, Mírové náměstí, Týniště nad Orlicí**
Startovné: **80,- Kč**

V případě zranění volejte linku 155

Doprovodné vozidlo bude kdispozici jen omezeně, obědy na chatě JURÁŠKA

Rozdílení cen: **16.00 hod v restauraci BOBKÁRNA (areál ČSCH), hudba a občerstvení zajištěno**

Akce se koná za běžného provozu a každý účastník je povinen dodržovat zákon o provozu na pozemních komunikacích. V naléhavých případech volejte: 773 799 455 (p. Forejtek).

KTO international · burda · SPORT JELEN · ECS · AUTOLAKY HELIOS MOBIHEL · ALPIN · hs realitní · CHATA SKI KLUB · PPSU · ELEKTROOPRAVNA · DŘEVOSTAV · FATO · VOMIT · DUVA · PETR SEIDEL CYKLOSERVIS · TÝSPO

LIDOVÉ ZVYKY A TRADICE PODORLICKA

ŠKOLA

V druhé polovině 18. století za vlády Marie Terezie se začaly zakládat školy. Šestiletá školní docházka byla zavedena školním řádem roku 1774 a děti se měly naučit číst, psát, počítat a náboženství. Osmiletá školní docházka byla uzákoněná až v roce 1805, kdy se původně vyučovalo od Všech svatých (1.11) do svátku svatého Václava (28.9), později od 1.10. do 15.8. a to každý den mimo neděle, ve středu a v sobotu bylo vyučování pouze dopoledne. Na venkově byla školní docházka volnější; vše ovlivňovalo počasí a termíny sklizně. Taková senoseč ubrala školákům až tři týdny školního vyučování a žně dva týdny vyučování. Dále bylo možné se „ulejt“ v období velkých církevních svátků a někde i při konání výročních trhů.

Týniště nad Orlicí: Ve třídě

DOČESNÁ A SKLIZEŇ

S koncem léta a blížícím se podzimem přichází čas dočesné. Dočesná byla slavnost na počest ukončení česání chmele: čeleď upletla veliký věnec z obilí a chmele, upevnila ho na vysokou dřevěnou tyč, kterou vztyčila na dvoře statku. Za zvuku harmoniky a dobrého piva se slavilo až do rána.

Z Hradecka:
Kde je sládek, tam je mládek,
tam je taky pivovárek;
kde se pivo vaří,
tam se dobře daří:
pojďme tam a pijme ho
až do rána bílého!

Nesklízel se pouze chmel, ale i různá zelenina, ovoce a brambory. A sklidit brambory, to byla náročná práce, která však přinášela i pro děti spoustu dobrodružství. Po vykopání brambor z políček drobných rolníků zbyly na polích zasychající bramborové natě, výborný to zdroj dětské zábavy a zakládání ohníčků. Kdo to zažil, ví, jak těžké bylo zapálit prosychající natě a kolik kouře musely děti nadýchat, nehledě na jejich oblečení „načichnuté“ kouřem. A co teprve vlastnoručně vyhrabaná na poli zapomenutá brambora, kterou děti nedočkavě házely do popela a dychtivě čekaly, až brambora „bude“. Většinou to ale dopadlo tak, že se brambory z popela vytáhly velice brzy a nedostatečně upečené, ještě tvrdé byly oloupány a snědeny. Nikomu nevadilo, že brambora byla kolikrát ještě syrová, že děti jedly bramboru špinavýma rukama a pusu měly jako jeden uhel. Šťastné záblesky v očích a spokojenost, že se „najedly“ a samy si dokázaly připravit jídlo, byly často vystřídány pláčem po příchodu domů. Tu odlétl z ohně uhlík a propálil novou košili, tu jediné boty byly samé bláto a vůně bramborových natí ve vlasech a na oblečení kolikrát zamořila celou chalupu. Kdo si na to ještě vzpomenete, musíte mi dát za pravdu – stálo to za to. Také sklizeň kukuřice byla pro děti velkým dobrodružstvím. Kdo nezažil válku v kukuřičném poli, kdy bojujete kukuřičnými šiškami proti nepříteli, ten si snad mládí ani neužil. A jak rychle se muselo utíkat, když to zjistil předseda družstva či hlídač pole, že mu vylamujete zralé kukuřičné palice a lámete rostliny, abyste měli dostatečnou palební pozici. Jistě mi dáte i v tomto případě za pravdu, že jedině tvrdé, řádně dozrálé kukuřičné palice byly tím správným „palebním“ materiálem a v případě, že jste nepřítele zasáhli, hned jste to také zjistili ...zařval bolestí. A dnes? Dnes by na vás zavolali městskou policii. Doba se změnila a ne všechny tradice a zvyky je možné dodržovat bez následků.

Ne vždy zakládání ohníčků dopadlo dobře. V roce 1834 se stalo v Týništi to, co jinde má sotva obdobu a co zavinilo suché léto toho roku panující - vyhořel tu rybník. Kronikář o tom píše:

„Za suchého a velmi parného léta vzňal se zdělaným ohníčkem pastevců na sucho položený rybník Šachovec, protože byla rákosím půda bahnitá prorostlá a vedrem proschlá, tím i volšky podhořely a podzemní i pozemský oheň ten dál a dál se vzmáhal, ač stříkačkou týnišťskou jej hasili, nic neprospělo, až rýžky prokopavše a vodou zapouštějíce dalšímu rozšiřování ohně zabránili.“

Týniště nad Orlicí: Jiřinkové slavnosti

POUŠTĚNÍ DRAKŮ

V regionu Podorlicka patřilo odedávna pouštění draků k oblíbeným dětským zábavám podzimního času; jakmile začalo foukat ze strnišť a zvedl se studený severní vítr z polí, začali se objevovat první draci. Pro zajímavost: první draci se začali pouštět již ve 4. století v Číně, kde bývali jakýmsi zprostředkovatelem mezi bohy a lidmi.

PANENKA Z KUKUŘIČNÉHO ŠUSTÍ

Světlé kukuřičné lístky si namočíme na chvilku do teplé vody. Z vaty si uděláme hlavičku, kterou obalíme jedním plátkem šustí a v místě krku svážeme nití. Zbytek šustí z hlavičky ponecháme - bude sloužit jako základ pro trup panenky. Pokud chceme, aby panenka vyjadřovala nějaký pohyb, do ručiček vložíme šustím obalený drátek. Na konce obaleného drátku navážeme plátky kukuřičného šustí tak, abychom dostali ruce, a tento drátek s rukama vložíme mezi trčící konce chystaného trupu. Z každé strany jedním plátkem šustí kolem ramen a křížem přes bříško a záda připevníme v jeden celek. Takto jsme si vytvarovaly tělo panenky. Když zavazujeme šustí z trupu v pase, přidáme několik plátku šustí na sukénku. Sukénkové šustí připevníme tak, že celou panenku otočíme vzhůru nohama a obalujeme, pevně zavážeme v místě pasu a poté přehýbáme kolem pasového uvázaní směrem dolů. Čím více plátků šustí na sukénku použijeme, tím lépe bude panenka stát. Konce sukénky zarovnáme nůžkami do roviny. Panenku lze různě dostrojit zbývajícími kousky šustí, lze použít vlákna z očesaného kukuřičného klasu na vlásky, udělat šátek, připojit z vrbového proutí udělané koště, z vlašského oříšku košíček popř. na detaily v oblečení použít šustí z červené kukuřice.

PAPÍROVÝ VĚTRNÍK

Papírový větrník sloužil pro potěchu dětí, ale i k odhánění ptáků z úrody. Budete potřebovat silnější papír nebo čtvrtku. Ustřihněte z ní čtverec například o rozměru 15x15cm (záleží na vás, jak chcete mít větrník veliký). Dále budete potřebovat dva korálky, dřevěnou tyč jako držátko, špendlík, nůžky a lepidlo. Postup je takový, že z připraveného čtverce v místech rohů nastřihneme směrem ke středu papír tak, aby nám u středu zůstal alespoň 2 cm nedotčený střed. Jednotlivé špičky pak ohneme směrem ke středu a tam je pořádně zalepíme. Po zaschnutí zesílíme střed přilepením 2 cm velkého kolečka papíru. Po zaschnutí střed větrníku propíchneme špendlíkem, na kterém máme navlečen jeden z korálků. Druhý korálek navlékneme na druhý konec již prostrčeného špendlíku. Takto ozdobený špendlík zapíchneme do tyčky nebo dřevěné hůlky. Větrník můžeme i barevně vyzdobit.

HOUBOVÝ PROVAZ

Naše babičky a prababičky sušily houby navléknutím na režnou nit. Houby navlékejte prostřednictvím jehly na režnou niť. Hotový provaz zavěste do průvanu na teplé místo, aby houby náležitě uschly.

CIBULOVÉ A ČESNEKOVÉ COPÁNKY

Snaha uchovat cibuli a česnek v suchu a za přístupu vzduchu, aby se zelenina nekazila, vedla naše předky ke svazování zeleniny do copánků. Ty následně krášlily nejednu sednici. Na výrobu budete potřebovat např. 10 menších cibulí nebo 20 kusů česneku, podle toho jak chcete mít cop veliký. Zeleninu očistěte. Ponechte pouze stvol pro uvázání a kořínky pro lepší vzhled. Zaplétejte tradičním způsobem v copánek, který na konci stvolů a listů zavažte nejprve pevným provázkem, aby cop držel u sebe, a poté můžete ozdobit barevnou stužkou.

NAROZENÍ PANNY MARIE (8. ZÁŘÍ)

V tento den se konaly největší poutě, prodávaly se tištěné obrázky Panny Marie a uctíval se kult Panny Marie.

LIDOVÉ ZVYKY A TRADICE PODORLICKA

Zdrávas, Maria,
milosti plná, Pán s tebou.
Požehnaná jsi mezi ženami
a požehnaný je plod života tvého, Ježíš.
Svatá Maria, Matko boží,
pros za nás hříšné nyní
i v hodinu smrti naší. Amen.

V roce 1667 napadl v Týništi sníh a s ním přišly i velké mrazy.
„Na Panny Marie narození vlaštovek shromáždění“

SVATÁ LUDMILA (16. ZÁŘÍ)

Byla manželkou knížete Bořivoje a babičkou Václava, kterému vštípila křesťanskou víru. Z Ludmily se stala první česká světice „matka české země“. Bývá zobrazována jako kněžna se šálem odkazujícím na způsob jejího zavraždění. Je ochránkyní babiček, matek, vychovatelů a dokonce vinařů.
„Na Ludmily světice obouvej střevíce“
V měsíci září se v různých místech Podorlicka konaly oblíbené Jiřinkové slavnosti.

SVATÝ MATOUŠ (21. září)

Je jedním z 12 apoštolů a autorem prvního evangelia (jednoho ze čtyř). Kolem svátku svatého Matouše se traduje tato pověra: Děti, které se narodí v noci na Matouše, budou vidět duchy. Dívky se v předvečer Matouše pokoušely zjistit, zda se jim a jak rychle podaří sehnat manžela a to tak, že nechávaly plavat na vodě různá zrníčka nebo kousky papíru.
„O svatém Matouši vlaštovky nás opouští“
„Jaké počasí dělá svatý Matouš, takové potrvá čtyři neděle“

SVATÝ VÁCLAV také DEN ČESKÉ STÁTNOSTI (28. září)

Vzdělaný křesťan a kníže byl zavražděn svým bratrem Boleslavem. Od 10. století je uctíván jako patron české země; stal se ochráncem českého státu před nepřítelem; svatým vévodou - ochráncem našeho národa. Bývá zobrazován jako svatý císař ve zbroji. Zajímavé je, že se stal také patronem vinařů. Svátek svatého Václava oslavovali všichni obyvatelé české země. Konaly se mše, lidové veselice, poutě a posvícení. Čeledíni a děvečky si volili chudého krále a královnu; shromažďovali se v průvodu, obešli náves a u hospodáře prosili o dárek. Večer se v místním hostinci konala oslava. Také v Týništi nad Orlicí se večer konal „Václavský věneček“, který pořádala sokolská jednota. V kostele páter Gustav Šourek, čestný občan Týniště, nabídl tehdejšímu Sokolu, že vždy na svátek svatého Václava bude pro jednotu sloužit slavnou mši svatou.

V roce 1938, po záboru našeho pohraničí, byla Jaroslavem Čižinským napsána píseň: „Modlitba za vlast“. Poprvé byla zpívána ve vambereckém kostele. Píseň byla tak věrná a procítěná, že se rozletěla po celé vlasti a byla lidmi znovu a znovu opisována. Píseň se dostala i do koncentračních táborů, zpívána byla i v Terezíně. Po osvobození se zpívala v rozhlase jako „Terezínský otčenáš“:

Otče náš, vyslyš nás,
zachovej nám národ náš,
zůstaň s námi do skonání,
Otče, vyslyš nás!
Opuštěni k Tobě voláme,
ruce svoje k nebi zvedáme.
Neopouštěj naší druhou vlast,
vroucně Tebe žádáme!
Kníže náš, shlédni k nám,
zahynouti nedej nám,
Pros za všechny věrné Čechy,
svatý Václave!
Zkormouceni k Tobě vzdycháme,
ve přímluvu Tvoji doufáme,
oroduj za naši krásnou zem,
úpěnlivě voláme!

Z hospodářského hlediska byl svátek svatého Václava dnem předělu mezi letním a zimním obdobím. Z kopců a pastvin se přiváděl dobytek blíže k hospodářství a měnila se služba čeledi. Období po svatém Václavovi popisuje J. Brandejs (1853 – 76) z Petrovic v časopise Lumír v roce 1873:

„Po svatém Václavu byly otavy všechny doma, a které na lukách zůstaly, těm nepomohla ani sebevětší bázeň před hospodářem. Neříká se darmo:
Svatý Václav praví:
Pusťte krávy do Otavy!
Pásло se už celý den a byl to veselý čas. Kravičky pásly se, jak se říká, jako připíňáci. My pasáci seděli obyčejně celý den v dolíku pod dubem, a před větrem chráněny křovinou, topili jsme oheň; mohlo být zima nebo teplo, oheň hořet musel. Však nám někdy práce dal, než jsme si k němu pomohli. S kouřem mívali jsme velký kříž; a bylo ho, neboť dříví bylo větším dílem syrové. Tu volali jsme naň:
Kouříčku, kouříčku, okolo,
kdo krade homolky, na toho!
Šelma kouř často uhodl, pokouřil nás všechny. Na dříví chodilo se v řadě. Také kdokoli cizí přišel, musel za přisednutí dřívím zaplatiti, nechtěl-li, abychom naň volali:
Telátko Markovo, Marků pes,
nic na oheň nepřines.
V ohních se pekly brambory. Také jsme se tu poprvé pokoušeli o kouření, ovšem bramborové natě. Dýmky kroutily se z rokyty. Nejlíp je kroutil Švejda. Říkali jsme tak, nevím ani proč, nejsilnějšímu a největšímu ze skotáků. Ale nejmenoval se tak. Jinak krátili jsme si čas střílením ze starých klíčů a Švejda někdy přinesl pistoli. Také jsme pokřikovali na plavce jedoucí po vorách:
Plavci jedou po Labi;
hrom jim bije do hlavy.
Na druhé straně řeky byli druhostráci, což byli pasáčci z druhé strany řeky Orlice. Nám zase říkali Druhostráci na dolině. Druhostráci, kavalíři, snědli mrchu na talíři.

Ovšem ne vždy se stihlo sklidit vše - velice záleželo na počasí. Například v letech 1770 – 72 byla doba nesmírné bídy; v roce 1770 ležel sníh na polích až do konce dubna a pak téměř den co den pršelo. Žně se opozdily až do svatého Václava, sklizeň ovsa do svatého Martina, obilí na polích vzrostlo a zkazilo se. Také v roce 1772 ležel sníh až do 15. dubna. Pod sněhem tak uhynulo veškeré ozimé obilí a na jaře nebylo možné pro mokro zasít. A tak ještě v dalším roce trvala bída až do žní, lidé pekli chléb z otrub, slámy a rozemleté kůry stromů, což jim způsobovalo nespočetné nemoci.

„Na svatého Václava každá pláňka dozrává“
„Svatý Václav zavírá zem“
„Přijdou-li na podzim brzo mrazy, bývá ještě dlouho pěkně“
„Zůstane-li na stromech dlouho listí, bude tuhá zima“

Ing. Jana Galbičková,
z knihy Lidové zvyky a tradice Podorlicka

Ing. Jana Galbičková

Autorkou knihy je Ing. Jana Galbičková, spisovatelka (Kuchařka Podorlicka, Lidové zvyky a tradice Podorlicka, Kuchařka Orlických hor) a podnikatelka (investice, projektové a dotační poradenství) v jedné osobě. Vystudovala VŠ dopravy a spojů v Žilině obor Provoz a ekonomie letecké dopravy, pracovala na pozici ředitelky Krajské hospodářské komory Královéhradeckého kraje, byla členkou poradenských skupin Krajského úřadu Královéhradeckého kraje v oblasti Programu rozvoje kraje; Regionální inovační strategie; lidských zdrojů; Rady pro vědu, výzkum a inovace; Krajské agentury pro rozvoj zemědělství a Řídícího výboru Integrovaného plánu rozvoje města Hradce Králové. Je zakládající členkou Podnikatelského klubu Orlicko a Podorlicko, o. s., který mimo jiné aktivity provozuje v Týništi n.O. na Mírovém náměstí 234 Muzeum historických kočárků.

Michaela Voborníková

Knihu dokreslují zajímavé obrázky a ilustrace nadané devatenáctileté týnišťské rodačky Michaely Voborníkové. Míša v současné době navštěvuje vysokou školu, ve svém volném čase studuje historii umění a věnuje se umělecké tvorbě. Velice ráda kreslí a maluje akrylovými barvami - její obrazy jsou plné fantazie a skryté energie. Ilustrovala i několik knih: Kuchařka Podorlicka, Lidové zvyky a tradice v Podorlicku. Míša je pyšná na své přátele a rodinu, kteří ji v jejím koníčku velice podporují.

Libor Koldinský

Knihu doprovází také historické fotografie ze sbírky týnišťského rodáka Libora Koldinského. Libor je neúnavný místní patriot a jak o sobě skromně tvrdí i „trochu spisovatel“ a novinář. Autorsky se podílel na několika knižních publikacích: Týniště nad Orlicí – město v lesích (2002), Poselství dřeva (2007), Pan řídící Jaroslav Dostál malíř Podorlicka (2011), Industriální topografie - Královéhradecký kraj (2012) a mnoho dalších prací pro Muzeum Orlických hor, vlastivědný sborník Panorama apod. Jeho sbírka historických dobových fotografií a pohlednic Týniště a okolí vznikala bezmála třicet let. Libor je jedním ze zakladatelů a současným předsedou občanského sdružení Spolku přátel města Týniště nad Orlicí.

DIVADELNÍ SKUPINA TEMNO DOBÝVÁ MORAVU

Okurková sezóna, jak se běžně přezdívá dvěma letním, prázdninovým měsícům pomalu končí. Studenti se vrátí do školních lavic, mladí chuligáni budou svými maminkami (pod pohrůžkou zákazu všech dalších akcí a za ucho) odtáhnuti do tanečních, přibude autobusových spojů, kořalečníci zahájí sběr ovoce, a tak dále – znáte to. Doba letního lenošení bude ta tam.

Také divadlo začne žít. Profesionální i to ochotnické. Divadelníci zahájí přípravu nových kusů, otevřou své, prázdninami zavřené svatostánky reprízami kusů starších a časem prověřených a celý ten cirkus se znovu rozeběhne jako dobře namazaný, jen na chvíli do stodoly schovaný motocykl. Řečeno slovy klasika: „...mlýn zase mele!“

Samozřejmě existují výjimky. Divadlem narvané letní hudební festivaly, různé divadelní slavnosti a podobně. Divadlo totiž (podobně jako čert) nikdy nespí. Příkladem budiž vystoupení divadelní skupiny Temno z Týniště nad Orlicí, které proběhlo 23. 8. 2014 v konírně Plumlovského zámku, kde týnišťští divadelníci reprízovali kus s názvem Vraždící břitva. Mezi divadelníky a umělci všeobecně není potřeba zdůrazňovat, že zájezd na Moravu znamená téměř vždy tzv. „spaní“, což je situace, kdy si zadaní členové souboru odpočinou od svých drahých poloviček, děti nechodí do postýlek po večerníčku, alkoholikům jásají blahem játra, kuřákům plíce, zkrátka naprostá paráda a spokojenost pro všechny zúčastněné. Ovšem, kromě režiséra, případně autora! Ten všeobecné nadšení nesdílí a snad se i trochu bojí. Zájezd je zájezd, a to znamená past vedle pasti.

Obecně však nutno podotknout, že nadšení našeho souboru z tohoto milého přerušení prázdnin nezná hranic. Pokaždé. Víme totiž o čem je „spaní“ na Moravě, protože Plumlov jsme letos dobývali již po desáté. Nebo jedenácté? Nevíme, nějak se v těch počtech ztrácíme, což je trošku ostuda, ale nám nevadí. Naši Plumlované nám totiž rozumí. Jsou vnímaví, dostaví se v hojném počtu, donesou dobrou náladu i trochu toho, co dal dům i zahrada. Skvělé je i ubytování a servis. Po každém návratu si pak v šatně společné říkáme: „Kdyby bylo takových štací víc...“

A tím se vlastně loučíme i v tomto článku. Víc takových štací i ostatním ochotnickým souborům v kraji a hodně elánu v podzimní části sezóny.

(více fotografií najdete na titulní a druhé straně obálky)

Jan Štefek, člen divadelní skupiny Temno

KUŽELNA V LÉTĚ PROŠLA NĚKOLIKA ZMĚNAMI

Podzim je pro mnohé týnišťské sportovce dobou, kdy jim začíná samotná sezona. A jinak tomu není ani v případě místních kuželkářů, a to jak „áčka“, tak i „béčka“. Nejenom oni, ale i amatéři z ligy neregistrovaných, popřípadě veřejnost, účastnící se podzimního posvícenského koulení, bude mít radost z toho, co se přes léto na kuželně událo. Byly totiž dokončeny poslední plánované úpravy, a to dokonce jedny z nejnáročnějších, jaké byly v plánu. Došlo totiž nejenom na rekonstrukci rozběžišť, ale především na výměnu dosavadních a z hlediska kvality již nevyhovujících stavěčů kuželek.

BEZ POMOCI HRÁČŮ A PŘÍZNIVCŮ BY TO NEŠLO

Toho všeho mohl týnišťský oddíl kuželek dosáhnout nejenom díky všem svým členům, ale i díky všem příznivcům tohoto krásného sportu. A to nejenom z řad hráčů ligy neregistrovaných, ale i z řad všech fanoušků, kteří si také přišli čas od času zakoulet a porazit pár kuželek. Mnozí nejenom, že přiložili ruku k dílu, ale zasloužili se i o pomoc finanční, bez které by to samozřejmě také nešlo. A právě díky tomu se mnohým potvrdilo, že pokud do něčeho skutečně dávají ono pověstné srdíčko, může se řada věcí podařit i bez milionových darů, kterými jsou některá jiná sportovní odvětví zahrnována.

PŘIJĎTE SE PODÍVAT I VY

Jak již bylo zmíněno, týnišťská kuželna rozhodně není veřejnosti uzavřena. Právě naopak. Pro všechny zájemce odstartuje i letošní podzim Týnišťská liga neregistrovaných a o víkendu s datem 19. – 21. 9. budou dveře kuželny otevřeny v rámci posvícenského koulení, a to o již tradiční cenu v podobě čuníka. A bude-li účast výrazná jako v minulých letech, projde si nová technika skutečně výraznou zatěžkávací zkouškou, která by měla potvrdit její kvality. V tomto ohledu nezbývá, než ještě jednou poděkovat všem, kteří na tom mají svůj podíl. Více informací o konaných akcích, ale i fotogalerie z dané rekonstrukce lze nalézt na stránkách kuželkářů: www.kuzelky-tyniste.eu

Za oddíl kuželek, David Hampl

PRVNÍ ČESKÁ SPOLKOVÁ ŠKROBÁRNA V TÝNIŠTI FIRMA A. NOVOTNÝ A SPOL.

V roce 1870 se konala na radnici v Týništi první schůze zájemců o založení továrny „na vyrábění škrobu a všech jiných výrobků, které se z bramborového škrobu ustrojiti dají a která má pracovati parostrojem“. Bramborám se u nás i v okolí dařilo a zřejmě hlavním iniciátorem pro jejich průmyslové zpracování byl největší hospodář v Týništi, farář Skokan. V místě i ve vzdáleném okolí získal potřebný akciový kapitál. Je doloženo, že týnišťský rodák Štěpka, který byl kanovníkem v Olomouci, zakoupil 300 ks akcií. Akcie se prodávaly v nominální hodnotě 10 zl. r. m. za jeden kus.

Jednalo se o první skutečnou továrnu v našem městě. Na schůzi byl založen šestičlenný přípravný výbor. Jeho předseda, Jan Šulc, píše v žádosti datované 10. června 1871: „Slavný purkmistrovský úřade. Jak povědomo, utvořil se v městě našem spolek, který si vzal za úkol povzbuzení průmyslu v našem mrtvém okolí – Akciovou továrnu na výrobky bramborové vystavěti a zařiditi, k čemuž již od vysokého místodržitelství povolení bylo uděleno, v následku toho pak stanovy spolkové k stvrzení se předložily...“. K žádosti je připojen „nákres stavební a situační“. Spolek zakoupil pozemek od Karla Broučka a „od obce Týnské“. Bylo vypracováno „Technické dobrozdání“, které podepsal Alois Schulz - c.k. inženýr, Jan Chládeček - mistr stavitelský a Jan Kohout - asistent ing. Richarda Jahna. Ve zprávě, která dobře

hodnotí předložené plány, jsou jen doporučení k síle zdí a střešní krytině budov. Zato velmi rozsáhle je řešena otázka vody. Továrna měla mít plánovanou spotřebu vody 24 000 kubických střevíců vody za 24 hodin, to je 0.277 kubických střevíců v jedné sekundě (0.00384 m3/sekundu). Vodu měla dávat nově založená studna o průměru 6 střevíců na pozemku škrobárny. Pro nás je velmi zajímavý údaj, že týnišťská větev náhonu „vydá při své rozsáhlosti 24 kub. střevíců vody v jedné sekundě (0.3318 m3/sekundu). Nevím, který střevíc byl použit pro výpočet, protože český střevíc měl 0.23706 m nebo také 0.29633 m, chebský střevíc 0.1646 m, vídeňský 0.316 m... Pro přepočet jsem si zavedl „náš střevíc“ o velikosti 0.24 m.

Kolik „vydá“ druhá větev, není k naší škodě uvedeno. Zachoval se „Projekt přívodního potrubí užitkové vody do koželužny firmy Otto Čermák v Týništi nad Orlicí“ z roku 1941, kde se udává průtok třebechovické větve 0,510 m3/sekundu.

Komise se sešla 22. června 1871 v 10 hodin dopoledne na místě budoucí továrny. Prohlédla místo, kde se mělo stavět, prozkoumala situační a stavební plány. Mezující sousedé neměli námitek. Komise na místě znovu řešila vodu pro „párostroj a vůbec pro veškeré potřeby akciové škrobárny“. Bylo ustanoveno, že se na dvoře společnosti zřídí studně, a pokud by nestačila, bylo povoleno vést vodu z obecního pastviště rourami vedle obecní cesty i rourami pod náhonem. Vodu z náhonu nebylo povoleno brát. „Odtok vody a vůbec tekutin z továrny má býti veden krytým klenutým kanálem do náhona“ a je doporučeno „výpad zrovna u nového mostu vedle cesty“. Společnost mohla užívat obecní cestu a zavázala se udržovat nový most v dobrém stavu na své náklady. „Ježto továrna docela na straně mimo město založená bude, není také z policejních ohledů žádné vady. Nebylo nic více k zařízení ani k připamatování, pročež se protokol skončil a podepsal.“ Podepsán je c. k. okresní hejtman Stračovský, týnišťský měšťanosta Fáborský a radní Pittr, sousedící majitel mlýna Rabenstein a celý přípravný výbor akciové společnosti.

Stavět se začalo zřejmě brzy po schválení, stavba továrny byla pravděpodobně hotova již na přelomu let 1871/72, neboť 11. ledna 1872 c.k. okresní hejtman vyzývá městský úřad v Týništi o zprávu „ kdy tamní první česká spolková škrobárna pracovati začala“. Ale Vladislav Rajchl v jím mnohem později založené kronice udává zahájení výroby až 25. ledna 1875. Podle dochované akcie o hodnotě 100 zl. z 1. února 1872, kterou koupil Josef Maták z Prahy, bylo jmění společnosti 80 000 zl. Akcie je uložena v okresním archívu v Rychnově nad Kněžnou.

V té době se stavěla železnice z Chocně do Broumova. Asistentem vedoucího stavby byl Adolf Novotný. Po dokončení počátečních prací přešla trať do státní správy, která byla v německých rukou. Adolf Novotný nechtěl dále sloužit z národnostních důvodů pod německou správou a hledal nové zaměstnání. V konkurzu konaném v roce 1878 si zajistil místo účetního v nově vzniklé továrně. Po odchodu ředitele Dvořáka si účetní Adolf Novotný získal akcionáře a byl zvolen novým ředitelem. Své postavení ve společnosti si posiloval skupováním akcií. A to s pomocí věna (asi 4000 zlatých) své ženy Terezie, rozené Houdkové z Chocně, se kterou se oženil v roce 1875. Peníze na akcie získával i pomocí půjček od otce a přátel. Tím si zajistil ředitelské místo a vážné slovo ve společnosti. Škrobárně se určitou dobu dařilo. Hlavním dodavatelem brambor byl častolovický velkostatek, který pěstoval škrobové brambory. V Týništi si však častolovický velkostatek zřídil ke konci osmdesátých let vlastní lihovar, aby lépe zhodnotil svou produkci brambor. Škrobárna ztratila hlavního dodavatele a začala být ztrátová. První otřes přišel už v roce 1882, kdy na valné hromadě akciové škrobárny bylo oznámeno, že se nebude vyplácet žádná dividenda akcionářům společnosti. Toto opatření se opakovalo i v následujících letech. Špatná finanční situace škrobárny způsobila, že její ředitel Adolf Novotný podal na valné hromadě návrh na likvidaci akciové společnosti. Za této situace poklesla cena jedné akcie z deseti na pět zlatých r.m., později dokonce na dva zl.r.m. Akcionáři z obavy ztráty peněz prodávali akcie, které dál nakupoval ředitel Novotný. Podnik tak postupně přešel do jeho rukou. Udržet výrobu škrobu již ve vlastním podniku bylo velmi těžké. Novotný ve snaze zajistit dostatek škrobových brambor, skupoval vhodné pozemky pro jejich pěstování.

Zhruba v té době zahájil v Týništi podnikání František Smrtka z Borohrádku. Měl v plánu zabývat se přípravou hadrů pro papírny. Na náměstí č. p. 236 postavil dílnu s parním strojem a komínem. Nedostal však povolení k provozu, radní města se obávali

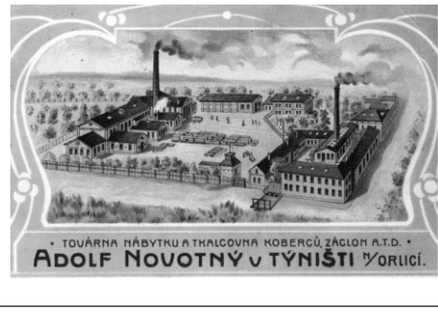

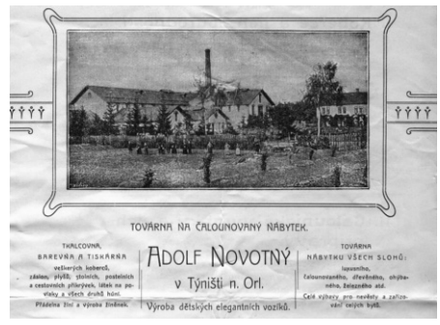

zápachu z jeho dílen v centru města. Začal tedy strojně vyrábět špejle. Vlivem okolností v osobním životě se však finančně zruinoval, vše prodal a odešel z Týniště do Prahy. Novotný, který chtěl doplnit výrobu škrobu výrobou špejlí, koupil na dluh Smrtkovy stroje a bez jakýchkoliv zkušeností začal vyrábět a vyvážet do Německa dřevěné čeřící třísky a špejle. Úspěšný však nebyl, protože Německo omezilo dovoz a výroba se zastavila.

Neúspěch ve výrobě špejlí Novotného neodradil od dalšího podnikání. Jeho přítel Josef Zeman z Vamberka mu doporučil začít s výrobou tkalcovskou. S pomocí textilního odborníka Blažka postavili dřevěné stavy v bývalých Smrtkových dílnách. Z Hlinska přestěhoval několik rodin tkalců a začal s ruční výrobou koberců, potahových látek a plyšů. Aby zlepšil tkalcovskou výrobu, získal pro ni odborníka - mistra Holého z Klatov. Barvení vlastních látek a plyšů měl na starosti p. Havel z Častolovic a Švéd ing. Prokesch. Ruční výroba látek byla drahá. Přestože vyráběl velmi kvalitní zboží, nemohl uspět v konkurenci strojní výroby. Prodával téměř za výrobní ceny, neměl provozní kapitál, pomáhal si půjčkami. Novotný s pomocí spolupracovníka Jana Černého obesílal i různé výstavy. V roce 1891 se od května do října konala jubilejní zemská výstava v Praze. Ve vkusně upraveném stánku vystavovali látky a koberce, které získaly ocenění stříbrnou medailí. Na čelném místě byl vystaven dekorativní ručně vázaný koberec, do něhož byly vetkány znaky Čech, Moravy a Slezska. Koberec zakoupila pražská radnice. Vystaveny byly i tři druhy škrobu ve vázách. Stánek upoutal pozornost samého císaře a jeho suitu. Adolf Novotný se pro své národní uvědomění úmyslně vyhnul setkání s císařem Františkem Josefem I.

Aby Adolf Novotný zajistil odbyt látek, spojil se v roce 1884 se zkušeným čalounickým mistrem a dobrým obchodníkem Karlem Pilátem z Brna. Jeho manželka byla sestrou Adolfa Novotného. Dřevěné kostry nakupoval od různých drobných výrobců. Začal vyrábět tehdy módní čalouněné salonky, fotely, lenošky, židle a další doplňky. Jejich odbyt byl daleko lehčí než samotné látky. Začala éra výroby nábytkového zboží v Týništi ve velkém.

V roce 1889 byla výroba rozšířena o dýhovaný nábytek. Prodejní oddělení a vyřízení zakázek bylo svěřeno osvědčenému spolupracovníku Janu Černému. Truhlářským mistrem byl zkušený odborník Hynek Müller. Do výroby nábytku byli přijímáni kvalifikovaní truhláři, kteří zkušenosti získali ve Vídni, Praze, Berlíně. V té době pracovalo ve firmě Adolfa Novotného na třicet truhlářů. Další zaměstnanci byli čalouníci a řezbáři. Nábytek byl vyráběn v budovách po obou stranách náhonu. Pohon strojů zajišťovala dvě vodní kola na spodní vodu. Nejdříve sloužila k pohonu papírenských strojů, později mlýnu na třísla.

I přes slibné počátky ve výrobě nábytku se firma dostává do finančních potíží. V roce 1899 je v konkurzu. Po finančním zakolísání se podařilo podnik vymanit z finančních obtíží. Dokladem toho je i dopisní papír z roku 1901. Pod obrázkem továrny je psáno „Adolf Novotný v Týništi nad Orlicí. Tkalcovna, barevna a tiskárna veškerých koberců, záclon, plyšů, stolních, postelních a cestovních přikrývek, látek na potahy a všech druhů hůní. Továrna na škrob bramborový, dříve firma I. česká spol. škrobárna v Týništi n. O.“ V roce 1902 byla definitivně zastavena pro nedostatek brambor výroba škrobu v Týništi. **Bopta**

Dokončení příště

BODY BALANCE
- CVIČENÍ PRÁVĚ PRO VÁS

BODY BALANCE inteligentní a plynulé cvičení doprovázené taneční hudbou, které využívá různých technik cvičení, jako jsou balanční techniky, pilates, joga, power joga, tai chi a dalších. To vše v plynulé taneční formě. Je to cvičení, které nachází tělesnou a duševní rovnováhu. Dochází k rovnováze mezi svalovými skupinami tak, aby pohybový systém fungoval správně, bez obtíží a bolesti. Body balance posílí a zpevní celé tělo. Posilování právě středu těla core, stabilizuje především páteř, pánev a celkově správné držení těla.

ZVU VÁS NA PRVNÍ HODINU NOVÉ FORMY CVIČENÍ BODY BALANCE PRO ZAČÁTEČNÍKY

V PONDĚLÍ 8. ZÁŘÍ 2014 OD 18.00 HODIN V ZÁKLADNÍ ŠKOLE V ALBRECHTICÍCH NAD ORLICÍ.

VE STEJNÝ DEN OD 19.00 HODIN BUDE PROBÍHAT CVIČENÍ BODY BALANCE PRO POKROČILÉ. TOTO CVIČENÍ JE URČENO VÁM, KTEŘÍ JSTE JIŽ ZVLÁDLI ZÁKLADNÍ PRINCIPY PILATES A JOGY.

PŘIHLÁŠKY NA OBĚ HODINY
(pouze závazné, cvičení je pro omezený počet uchazečů)
A INFORMACE NA TELEFONU 773 769 960
Těším se na Vás!
Renata Beková

O POHÁR ŘEKY ORLICE

MO ČRS Týniště n.Orl. si Vás dovoluje pozvat na rybářské závody které se uskuteční v sobotu 13. září 2014 na chovném rybničním zařízení MO ČRS Týniště nad Orlicí.

Časový program:

5.00 - 6.30	prezentace účastníků, losování
6.30 - 7.00	odchod na místa, příprava závodníků
7.00 - 9.30	1.poločas závodů
9.30 - 10.30	přestávka, občerstvení
10.30 - 13.00	2.poločas závodů
14.00	vyhlášení výsledků závodů, předání cen

Podmínky účasti:
Startovat může každý, včetně mládeže, po zaplacení startovného ve výši Kč 200,-. Maximální počet účastníků je omezen pouze na 100 míst. Lov je na 1 prut s jedním návazcem nástrahy dle rybářského řádu. Vnadění povoleno, 5l na celý závod ! Do krmení je možné použít patentky a bílé červy.Chycená ryba ihned po přeměření rozhodčím musí být vrácena vodě. Úlovek musí být zdoláván bez cizí pomoci. Chování, výstroj a vybavení musí odpovídat rybářskému řádu. Nedodržení závodního řádu má za následek vyloučení rozhodčím ze závodů bez náhrady. Každý závodník závodí na vlastní nebezpečí.

Hodnocení: Hodnotí se každá ulovená ryba. Amur, kapr, lín, štika – 1cm=1bod, bonifikace ryby nad 40cm (včetně)+50 bodů, ryba ostatní (okoun, bílá ryba) 1ks=1bod. Vyhrává závodník, který dosáhne nejvyššího počtu bodů. V případě rovnosti bodů rozhoduje počet ulovených ryb, popřípadě větší ryba.

Soutěží se o LCD televizor a další hodnotné ceny

Všeobecné informace: Chovné rybniční zařízení se nachází u hlavní silnice E 11 při výjezdu z Týniště nad Orlicí směrem na Třebechovice p.O. po pravé straně. V obou směrech bude provedeno vyznačení místa závodu. Pro účastníky bude připraveno občerstvení. Případné dotazy Vám zodpoví p. MŇUK Petr na tel.: 605 771 763, a p. Kupka Josef na tel. 603 935 941 nebo na E-mail mocrs.tyniste@wo.cz

Těšíme se na Vaši účast

Petrův ZDAR **Výbor MO ČRS Týniště nad Orlicí**

Sponzoři:

AREPO BOHEMIA ŠPAČEK JIŘÍ ■ RYBÁŘSKÉ POTŘEBY JEDLIČKA MILAN HOLICE ■ UNIFA ZAŇKA VÁCLAV ■ SPORTCARP ■ JELÍNEK Design Rychnov nad Kněžnou ■ PEŇÁZ MIROSLAV ■ JAROŠ MARTIN

ROZPIS MISTROVSKÝCH ZÁPASŮ SK TÝNIŠTĚ NAD ORLICÍ - PODZIM 2014

Den	Datum	1.A mužstvo	Čas	Hřiště	Dorost	Čas	Hřiště	Starší žáci	Čas	Hřiště	Mladší žáci + Elévové	Čas	Přípravka	Čas
NE	10.8.	Kutná Hora	17:00	V									4.8.2014	
SO	16.8.													
NE	17.8.	Náchod	17:00	D	Červený Kostelec	13:00	D	Vamberk/Doudl.	14:30	V				
SO	23.8.	Letohrad	17:00	V	Třebechovice	14:30	V							
NE	24.8.							Rychnov n.K.	10:00	D	Olympia,Dvůr Kr., Tý	9.00		
ST	27.8.							Hronov	17:30	V				
SO	30.8.				Žacléř	14:45	V	Třebechovice	15:00	V				
NE	31.8.	Ústí nad Orlicí	17:00	D							Tý, NHK, N.Město, Č.Kos	9.00		
SO	6.9.													
NE	7.9.	Pardubice B	10:15	V	Slávia HK	14:45	D	RSCM Rozkoš	10:00	D	KOST (Ča), Tý, RK	9.00		
SO	13.9.	Český Brod	17:00	D	Rychnov n.K.	10:00	V	Úpice/Rtyně	12:15	V	VAM, KOST, Tý	9.00		
NE	14.9.													
SO	20.9.	Vysoké Mýto	16:30	V							Tý, RK, Třebechovice	9.00		
NE	21.9.				Solnice	14:15	D	Hronov	10:00	D				
SO	27.9.													
NE	28.9.	Dvůr Králové	16:30	V	Vrchlabí	14:15	V	Babí Náchod	10:00	D				
SO	4.10.	Česká Třebová	16:00	D							Solnice, RK, Tý	9.00		
NE	5.10.				Smiřice/Jaroměř	13:45	D	Vamberk/Doudl.	10:00	D				
SO	11.10.	Živanice	16:00	V	Chlumec n.C.	13:45	V	Rychnov n.K.	12:15	V				
NE	12.10.										Tý, Třebechovice, Solnice	9.00		
SO	18.10.	Benátky nad Jizerou	15:30	D							KOST (Ča), Tý, Třebech	9.00		
NE	19.10.				Trutnov B	13:15	D	Třebechovice	10:00	D				
SO	25.10.	Jablonec nad Jizerou	14:30	V	RMSK Cidlina B	11:30	V	RSCM Rozkoš	12:30	V	VAM, Tý, Třebechovice	9.00		
NE	26.10.													
UT	28.10.							Babí Náchod	12:15	V				
SO	1.11.	Pěnčín-Turnov	14:00	D										
NE	2.11.							Úpice/Rtyně	10:00	D				
SO	8.11.	Dobrovice	14:00	V										
NE	10.11.													
SO	15.11.	Trutnov	13:30	D										

VĚŽ MÁ SVOJI SKLADBU

Poslední červencovou neděli rozezněly vodárenskou věž folkové tóny v recitálu nazvaném My dva a čas. Hrála se původní tvorba Julka Šimka, jehož kytaru doprovázel na akustickou harmoniku Honza Šimek a v několika skladbách i syn Ondra Šimko. Velmi poutavé texty, inspirované Julkovým životem a prožitky, doplnilo promítání vlastní fotografické tvorby. Jedna skladba byla přímo věnována vodárenské věži. Příjemnou komorní akci, pořádanou místním Spolkem přátel města, navštívila asi padesátka spokojených posluchačů, kteří své nadšení odměnili dlouhým aplausem. Další hudební produkce, podle slov účinkujících, na sebe jistě nenechají dlouho čekat, už jen proto, že se muzikantům netradiční prostředí věže velmi zamlouvá. Spolkaři budou veřejnost o těchto akcích informovat nejen na stránkách zpravodaje, ale i na svém webu www.muzeum-tyniste.cz

Text a foto Libor Koldinský

DDM - OHLÉDNUTÍ ZA LETNÍMI TÁBORY

ZPRAVODAJ MĚSTA Týniště nad Orlicí. Měsíčník pro občany Týniště nad Orlicí, Štěpánovska, Petrovic, Křivic a Rašovic. Vydává Kulturní centrum města Týniště nad Orlicí. Adresa redakce: Tyršovo náměstí 478, IČO 42886139, 517 21 Týniště nad Orlicí. Telefon: 494 337 330, fax : 494371029, E-mail: cizkova@tyniste.cz. Šéfredaktor: Libor Koldinský, mobil 603 450 213, E-mail : bohae@seznam.cz. Redakční rada : Petra Čížková, Libor Stolín, Jan Dušek. Technická příprava a sazba: Jan Dušek. Objednávka inzerce přímo v Kulturním centru nebo na tel. 775 102 260, popř. na libor.stolin@seznam.cz . Příspěvky včetně fotografií v dobrém rozlišení zasílejte v elektronické podobě na adresu bohae@seznam.cz pod názvem PŘÍSPĚVEK PRO ZPRAVODAJ. Uzávěrka pro dopisovatele do 12. dne každého měsíce. Redakční rada neodpovídá za stylizaci příspěvků, případné tiskové chyby a vyhrazuje si právo na krácení, popř. nezveřejnění příspěvku. Za obsah článků v plné míře zodpovídají podepsaní autoři. Jejich názory nemusí vyjadřovat postoj redakce. Zasláním příspěvku autor uděluje vydavateli svolení vydat jej v elektronické podobě, jakož i v tištěné podobě ve zpravodaji. Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Registrováno u Ministerstva kultury ČR pod č.j. E 11923. Tisk: AG TYP Kostelec nad Orlicí. Náklad 650 výtisků. Foto na titulní straně: Jan Štefek - Divadelní skupina Temno dobývá Moravu